

Letnik XXXI – št. 4, april 2024

Glasilo občine Trzin

odsev

Uspešna selitev gnezda

Štorklji v Trzinu na novem gnezdilnem podstavku

Očistimo Trzin

Uspešno izpeljana tradicionalna spomladanska občinska čistilna akcija

Potopisno predavanje

Po širnih planjavah Mongolije z Mirom Štebetom

Počastitev praznikov

Dan žena, gregorjevo in materinski dan zaznamovali s prireditvami

RENAULT CLIO

omejena serija

I FEEL
SLOVENIA

že za 15.990 €*
5 let jamstva*
narejen v Sloveniji

*Cena velja za omejeno serijo modela Renault Clio I Feel Slovenia evolution TCe 90 z brezplačnim dodanim paketom Look in kamero za vzratno vožnjo. Kupec prejme tudi 5 let jamstva. V obdobju 2 let od nakupa vozila velja tovarniška garancija. Po preteku tovarniške garancije sledi 3 leta podaljšanega jamstva Renault oz. 100.000 km, kar koli se zgodi prej. Akcija velja za vse kupce omejene serije, do 30. 4. 2024. Navedena začetna cena je priporočena maloprodajna cena (MPC) in je neobvezujoča ter že vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Poraba pri mešanem ciklu: 5,1-5,8 l/100 km. Emisije CO₂: 116-132 g/km. Emisijska stopnja: EURO6D-FULL. Emisija NOx: 0,0253 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplo grelni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjskega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k dezmanjno povzročam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5}, ter dušikovih oksidov. Prizadjemo si pravico do napak. Slika je simbolična. Več informacij o ponudbi in pogojih nakupaj na voljo na www.renault.si. GA Adriatic d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča Castrol

renault.si

Avtohiša REAL

Avtohiša Real d.o.o., Vodovodna c. 93, Ljubljana

Simon Blaznik, **041 601 750** | Peter Koci, **051 319 185** | Maks Jamnik, **051 688 721**

oglasno sporočilo

GAŠPERLIN
VRTNI CENTER

Cvetje za vsak balkon in teraso

www.vrtnicenter.si

Suhadole 100, Komenda in
Hacetova ulica 1, Ljubljana - Vič

Delovni čas:

pon- pet: **8 - 19 ure**

sobota: **8 - 17 ure**

Nedelje, prazniki: **Zaprto**

oglasno sporočilo

Fotografija:
Emil Pevec

Odsev, glasilo občine Trzin

→ Na naslovnici

Konec marca sta se štokrlji vrnili v Trzin in sprejeli gnezdo na novem gnezdilnem podstavku, ki je postavljeno približno petdeset metrov od kraja, kjer sta si gnezdo prvotno ustvarili na dimniku stanovanjske hiše.

Glavna in odgovorna urednica:

Metka Pravst Primožič, trzin.odsev@gmail.com

Uredništvo: Tanja Bricelj, Tanja Jankovič, Miha Pavšek, Dunja Špendal, Barbara Kopač, Peter Hudnik, Majda Šilar

Redni avtorji prispevkov: Maja Brozovič, Janez Gregorič, Andrej Grum, Boštjan Guček, Andrej Nemeč, Ema Nemeč, Jožica Trstenjak, Milica Erčulj, Saša Hudnik, Valentin Orešek, Miha Šimnovec, Anže Kosmač, Miha Gradišek, Bogdan Dolenc, Rastko Kotar, Mojca Tavčar, Nataša Pavšek, Matjaž Erčulj in drugi

Avtorji fotografij: Zinka Kosmač, Tanja Jankovič, Miha Pavšek, Barbara Kopač, Peter Hudnik, Tjaša Jankovič in drugi

Lektoriranje:

Mirjam Furlan Lapanja

Tehnično urejanje, prelom, priprava za tisk in tisk:

IR IMAGE, d. o. o.

Oglasno trženje:

IR IMAGE, komunikacijska agencija, d. o. o.,
Medvedova ulica 25, 1241 Kamnik
Telefon: 01/ 83 96 400, E-mail: info@ir-image.si

Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1.500 izvodov. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v Trzinu.

ISSN 1408-4902

V skladu z uredniško politiko in glede na razpoložljivost prostora v glasilu Odsev si pridržujemo pravico do objave ali neobjave ter krajšanja in preoblikovanja prispevkov.

Gradivo za naslednjo številko oddajte najpozneje do nedelje, **5. maja 2024.**

Prispevke pošljite v elektronski obliki na naslov uredništva:
trzin.odsev@gmail.com.

Odsev izdaja Občina Trzin.

Uredništvo Odseva: Mengeška cesta 22,
1236 Trzin

Občina Trzin

Spletna stran: www.trzin.si
e-pošta: info@trzin.si

Telefonske številke:

01/ 564 45 43
01/ 564 45 44
01/ 564 45 50
Faks: 01/ 564 17 72

Uradne ure:

Ponedeljek: 8.00–14.00
Sreda: 8.00–12.00 in 13.00–17.00
Petek: 8.00–13.00

Informacije o prireditvah in dogodkih v občini Trzin so na voljo tudi v občinskem informativnem središču na Ljubljanski cesti 12/f oz. na telefonski številki 01/ 564 47 30.

Pogled z drugega zornega kota

Ko spremljamo ljudi okrog sebe, se nam njihovo življenje vedno zdi tako lahkotno: delo, ki ga opravljajo, je preprosto, prosti čas, ki ga preživljajo, pa vedno zanimivejši od našega. Pa je res? Najverjetneje ne! K ustvarjanju tako popačene slike pogosto pripomorejo družbeni mediji, glavni krivec pa je še vedno človek, ki o sebi ustvari popolno podobo, kakršne ni. Življenje je skupek nasprotij: veselja in žalosti, lepega in grdega, pozitivnega in negativnega ... Ljudje pa vsa neprijetna doživetja in čustva, ki jih vsakodnevno doživljajo, najraje skrijejo pred svetom, nekateri celo pred samim seboj. Zakaj? Ker svet na vsakem koraku od nas terja, da se pokažemo v najlepši luči! Popolnost je namreč postala vrednota in bojimo se obsojanja, če skrenemo s poti pričakovanega delovanja ali nečesa ne zmoremo.

Zato sem prepričana, da moramo na dogajanje vedno pogledati z drugačnega zornega kota. Na družbenih omrežjih opažam posameznike, ki se oddaljujejo od idealiziranja. Vedno več je objav, ki brez opleševanja prikazujejo dejansko življenje. Predvsem pa je mnogo več ljudi, ki na družbenih omrežjih pogumno izlivajo svoja občutja in s tem potem iščejo somišljenike in podpornike v težkih časih. Nekoč smo takšna stanja reševali ob klepetu na kavi, danes pa dovolimo, da v naš intimni svet vstopajo tudi neznanci.

O neznancih in njihovih negativnih pripetljajih pa se tudi rado bere. Če se osredotočim na medijski svet, me je kar groza. Senzacionalizem prodaja tiskane medije. Zanimanja za medije, ki ponujajo kakovostno strokovno vsebino, pa je vedno manj in takšne revije se poslavljajo iz fizičnega sveta in nekatere životarijo le še v spletni obliki. Stanje je odraz sodobne družbe, ki želi hitre in lahkotne informacije, vsebine, ki zahtevajo pozornost ali tehten razmislek, pa so odrinjene na stran in zanje ni razpoložljivih sredstev.

Trendu krajših prispevkov ne moremo ubežati niti pri Odsevu, ki ima glede honorarjev za pisce omejitve v občinskem proračunu. Honorarji za poglobljeno pisanje so po mojem mnenju že vrsto let prenizki in ne poplačajo časa, ki ga pisec posveti pripravi zahtevnejšega prispevka. Pred samim pisanjem je namreč treba predelati razpoložljivo gradivo o tematiki, svoj čas zahteva tudi obisk prireditve ali izvedba intervjuja, nato pa je za verodostojnost prispevka treba pisanje dopolniti še z drugimi viri, ki zahtevajo dodatna poizvedovanja. Priprava takega prispevka zahteva veliko časa in energije pisca, ki pa ga kot urednica zelo cenim, a tega ne morem primerno finančno nagraditi. Naše glasilo objavi tudi veliko prispevkov ljubiteljskih piscev, za katere verjamem, da so poplačani z zadovoljstvom. Uredništvo glasila pa je pri pisanju zahtevnejših prispevkov poplačano tudi z zavedanjem, da je vsaka objava bogat prispevek k ustvarjanju skupnosti.

Metka Pravst Primožič,
glavna in odgovorna urednica

Foto: Helena Kermelj

Skupna občinska uprava občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Vodice

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Mengeška cesta 9, 1236 Trzin
e-pošta: inspektorat@trzin.si

Telefonska številka:

01/564 47 20
Faks: 01/564 47 21

Uradne ure:

Ponedeljek: 9.00–11.00
Sreda: 9.00–11.00

Štorklji v Trzinu na novem gnezdilnem podstavku

Gnezdo bele štorklje na dimniku stanovanjske hiše, v kateri se kuri, ni najbolj posrečena kombinacija. To se je zgodilo na hiši v Jemčevi ulici 10 v Trzinu. Dimnik na hiši si je namreč pred leti izbral par štorkelj in začel uspešno gnezditi.

Tako so člani Prostovoljnega gasilskega društva Trzin gnezdo z avtodvigalom vrnili na svoje mesto.

Čeprav število gnezdečih parov štorkelj na Gorenjskem narašča (trenutno število gnezd je 19), se je vredno potruditi, da štorklja dobi varno gnezdo in se izognemo ognju v strehi. Prestavitev gnezda pa ni preprosto opravilo. Postaviti je treba lesen drog s kovinskim podstavkom za gnezdo in vse skupaj postaviti čim bližje nekdanjemu gnezdu. Višina novega gnezda mora biti približno enaka višini prejšnjega gnezda. Novo gnezdo mora biti na mestu, na katerem štorklje lahko pristajajo in vzletajo z njega, torej v bližini ne sme biti visokih objektov, dreves ali drugih ovir. Ob upoštevanju lastništva zemljišč in različnih vodov v tleh (elektrika, vodovod, optični kabli ipd.) takšne lokacije v naseljih ni preprosto najti in tako je bilo tudi v Jemčevi ulici v Trzinu. S pomočjo Občine Trzin se je v razdalji približno 50 metrov od nekdanjega gnezda vendarle našla ustrezna lokacija, na katero so prijazni sodelavci Elektra Ljubljana postavili drog s podstavkom za gnezdo.

Nato so prišli na vrsto trzinski gasilci. Prvi del naloge so opravili že jeseni pred začetkom kurilne sezone. Z dimnika so odstranili prvotno gnezdo in ga pri lastnici hiše spravili na varno. V marcu, ko je bil postavljen drog s podstavkom, so gnezdo namestili nanj. S tem pa zgodbe še ni bilo konec. Na dimnik je bilo treba namestiti oviro, da štorklji ne bi znova zgradili gnezda na starem mestu. Občina Trzin je priskrbela kovinsko konstrukcijo v obliki piramide, to pa so gasilci namestili na dimnik. Vse skupaj je potekalo ob spremstvu Zavoda RS za varstvo narave, Območna enota Kranj, ki je tudi priskrbel kovinski podstavek za gnezdo.

Delo je torej opravljeno, štorklji sta se vrnili in sprejeli svoj novi dom, mi pa nestrpnost pričakujemo novi zarod.

Zavod RS za varstvo narave, OE Kranj in Občina Trzin

Foto: arhiv Prostovoljnega gasilskega društva Trzin

Ogled dobrih praks LAS Za mesto in vas

Za člane upravnega in nadzornega odbora LAS Za mesto in vas smo 20. marca 2024 izvedli ogled dobrih praks našega LAS. Obiskali smo vseh šest občin ter si v vsaki od njih ogledali vsaj en projekt, ki se je izvedel v okviru Javnega razpisa LAS Za mesto in vas in je bil sofinanciran iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ali evropskega sklada za regionalni razvoj.

V Trzinu nam je Aleksander Ilić predstavil projekt Center modrosti in vitalnosti, v okviru katerega si je Društvo upokojencev opremilo svoje prostore, kar je olajšalo izvajanje različnih tečajev, delavnic in prireditev. Ustavili smo se tudi pri topljarju, ki je bil obnovljen v okviru projekta Muzej na prostem.

V prejšnjem programskem obdobju je bilo izpeljanih 42 projektov. To nam zagotavlja, da LEADER/CLLD s svojim pristopom od spodaj navzgor še kako uspešno deluje. Tega se zaveda tudi ministrica za

kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Mateja Čalušič, ki si je v petek, 22. marca, ogledala kmetijo Janhar v Hrašah in Krekovo središče v Komendi. Predstavili smo ji dva primera dobrih praks izvajanja projektov LAS. Kmetija Janhar je bila namreč vodilna partnerica pri projektu *Moj očka ima konjička dva*, Inštitut Antona Trstenjaka pa je v prejšnjem programskem obdobju v Komendi izpeljal kar tri projekte.

Besedilo in foto: Katarina Godec

V Zdravstvenem domu Domžale klice sprejemajo v centralno naročilnem centru

Zdravstveni dom Domžale z reorganizacijo delovnih procesov izboljšuje dostopnost in učinkovitost oskrbe pacientov. Da bi pacientom omogočili lažji dostop do zdravstvene oskrbe in razbremenili zdravnike in medicinske sestre v družinskih ambulantah, so ustanovili centralno naročilni center. V ta namen so dodatno zaposlili medicinske sestre, ki sprejemajo klice in pomagajo pri administrativnih nalogah v 20 ambulantah družinske medicine, dnevno pa sprejmejo od 1500 do 1600 klicev občanov iz občin ustanoviteljic.

MPP

Gradnja suhega zadrževalnika na Tunjščici se odmika

Konec februarja nas je presenetila novica o neizbiri ponudnika za izdelavo projektne dokumentacije in gradbenega dovoljenja za suhi zadrževalnik Tunjščica (SZT). Objekt je zelo pomemben za dokončno ureditev poplavne varnosti v porečju Pšate, tudi na delu njenega toka skozi trzinško občino, natančneje Stari Trzin. V uradni objavi je zapisano, da se javno naročilo za izdelavo projektne dokumentacije DPP, DGD, PZI in pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo suhega vodnega zadrževalnika na Tunjščici ne odda, saj je prejeta ponudba nedopustna. Na razpis se je javil le en ponudnik – v skupni ponudbi s še dvema podizvajalcema – s ponujeno ceno nekaj več kot 1,2 milijona evrov. Naročnik (Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direkcija Republike Slovenije za vode) je po preverjanju ponudbe edinega ponudnika ugotovil, da ponudba presega naročnikova zagotovljena sredstva, zato se kot nedopustna izloči iz nadaljnjega postopka oddaje javnega naročila.

Za očitno težavo so se pokazali prekratki roki in premajhno število ustrezno usposobljenih izvajalcev oziroma projektantov, ki so s tovrstnimi projekti zdaj zelo zasedeni. Zato so višje tudi cene v ponudbah glede na predvidena sredstva. Glede na dejstvo, da naročnik tega javnega naročila ni oddal, zaradi česar je treba izvesti nov postopek oddaje javnega naročila, tudi ni mogel razkriti informacije o višini zagotovljenih sredstev. To smo izvedeli z obvestilom o oddaji javnega naročila v dosjeju tega razpisa, objavljenim sredi marca, ko se je potrdilo, da je bila ponujena cena skoraj trikrat višja od predvidenih sredstev (430.000 evrov). Zagotovljena sredstva za to javno naročilo so sicer opredelili že v Načrtu razvojnih programov 2021–2024 (NRP: 2555-21-0001 – Izgradnja SZT), ki so ga pripravili konec leta 2020 (dokument identifikacije investicijskega projekta je potrdila Direkcija RS za vode – št. 190133/2020-42, 16. december 2020) in sprejeli na seji vlade 21. februarja 2021.

Idejno zasnovo suhega zadrževalnika Tunjščica so pripravili že leta 2009. Zadrževalnik bo zadrževal visoke vode na koti 342 m in bo imel obseg zadrževalnega volumna nekaj več kot pol milijona kubičnih metrov. Telo zadrževalnika bo imelo ustrezno tesnjenje in bo izvedeno v blagih naklonih. Talni izpust bo urejen z zapornico in armiranobetonskim rovom ter z usmerjevalnikom toka pred vtokom in umirjevalnim objektom v območju iztoka iz pregrade. Zadrževalnik sicer ne bo odpravil vseh težav s poplavno ogroženostjo v Mostah in Suhadolah, vendar bo z zadrževanjem vode iz pritokov reke Tunjščice v Pšato močno zmanjšal obseg poplav v primeru visokih voda s sto- in večletno povratno dobo. Pozitivno

Takole je videti spodnji del doline ob Tunjščici, ki bo po dograditvi suhega zadrževalnika po potrebi poplavljen. Nasip in zapornica s talnim izpustom bosta blizu tamkajšnjega doma Lovske družine Komenda.

bo vplival tudi na dolvodne razmere na območju naselij Mengeš, Trzin in Domžale. V okviru projekta bo povečana tudi prevodna sposobnost razbremenilnega kanala Moste–Suhadole. Ocenjena vrednost projekta je po tedanjih ocenah znašala nekaj manj kot štiri milijone evrov. Projekt naj bi se v celoti financiral iz sredstev Sklada za vode, dela pa naj bi se predvidoma izvajala od leta 2021 do konca leta 2023. Lanske katastrofalne poplave so povsem premešale karte, zato se sicer nujna gradnja vse bolj odmika.

Iz marčevskih Modrih novic povzemamo izjavo komendskega župana, ki je pojasnil nadaljnji potek projekta SZT z naslednjimi besedami: »Ker je bil projekt projektantsko zahteven in s precej tveganji, so se sedaj na državni ravni odločili, da ga bodo peljali na drug način, in sicer bodo najprej pripravili vse raziskave, ki so potrebne za pripravo projekta, in šele na tej osnovi potem razpisali izvedbo samega projekta. Po najnovejših informacijah je zadeva v zaključni fazi, tako da lahko že konec marca pričakujemo nov razpis za pripravo vse potrebne dokumentacije, od geološke, geomehanske, hidrološke pa do študije presoje vplivov na okolje.«

Očitno bo do uresničitve projekta preteklo še veliko vode. Preostane nam le upanje, da je do konca gradnje suhega zadrževalnika ne bo preveč. Letošnje mokro in pretoplo vreme temu ni v prid. Pričakovati je, da bodo župani vseh občin ob Pšati v prihodnje še bolj proaktivni glede ukrepov v njenem porečju, s katerimi bomo zmanjšali poplavno ogroženost oziroma povečali poplavno varnost in še pogosteje ter natančneje gledali pod naročnikove prste.

Besedilo in foto: Miha Pavšek, CZ Trzin

Privoščite si dnevno svežega domačega piščanca.

Cel piščanec brez drobovine, piščančje prsi, bedra, krače, perutničke, file ...

V ponudbi tudi izdelki iz piščančjega mesa.

Prednaročila mesa do torka, prevzem v četrtek ali petek.

040 66 23 23

AKCIJA -30%

Akcija velja do 3. 5. 2024.

Piščančja stegna brez kosti in kože

7,63€
za kg
10,90€

Piščančji mesni sir
1,26€
za 220 g
1,80€

Piščančjereja Galjot, Lahovče 57
040 66 23 23, info@pgaljot.si, www.pgaljot.si

oglasno sporočilo

Očistimo Trzin

Trzin je znova čist

Občina Trzin vsako leto v sodelovanju s trzinskimi društvi in organizacijami vabi k sodelovanju v tradicionalni spomladanski občinski čistilni akciji Očistimo Trzin. Letos je čistilna akcija uradno potekala v soboto, 23. marca, a nekatera društva in organizacije so zaradi drugih obveznosti na dan akcije vnaprej dogovorjeno območje naše občine očistila prej.

Med tistimi, ki so se čiščenja lotili pred uradno akcijo, so bili člani Strelskega društva Trzin. Njihova predsednica Andreja Gorjup nam je povedala, da so akcijo izvedli že v sredo, saj so imeli na dan načrtovane občinske čistilne akcije državno prvenstvo v streljanju z zračnim orožjem. Tri dni prej se je tako zbralo petnajst članov društva. Prečesali so gozdno poti ob obrtno-industrijski coni v Trzinu in nabrali pet polnih vreč smeti.

Člani Strelskega društva Trzin so zaradi udeležbe na državnem prvenstvu v streljanju z zračnim orožjem očistili Trzin že tri dni pred uradno čistilno akcijo.

Tudi otroci, ki obiskujejo Osnovno šolo Trzin, so vneto pobirali smeti in čistili okolico šole v tednu pred čistilno akcijo.

Pri gasilcih je na čistilni akciji sodelovalo kar štiriindvajset članov. Kot nam je sporočil predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Trzin Borut Kump, so čistili na različnih krajih. Očistili so Obrtno-industrijsko cono Trzin ob glavni cesti. Gasilska mladina je v coni očistila tudi predel ob kolesarski poti, ki poteka skozi cono. Nekateri člani pa so zavzeto čistili okolico Doma zaščite in reševanja in poskrbeli, da je tudi sam dom čist.

Mladina, ki obiskuje krožek Mladih gasilcev, je čistila ob kolesarski poti, ki poteka skozi Obrtno-industrijsko cono Trzin.

Tudi nekaj članov turističnega društva s svojimi družinami in nekaj mladincev je čistilo okolico Obrtno-industrijske cone Trzin, za katero pa naj bi bil po predhodnem dogovoru odgovoren Orientacijski klub Trzin. Drugi člani Turističnega društva Kanja Trzin so čistili v starem delu Trzina. Njihova predsednica Dunja Špendal je za prihodnje leto predlagala spremembo lokacij društev in opozorila, da je okrog Mercatorja v Mlakah vedno veliko smeti.

V coni so našli odvrženo posodo za kuhanje soka in nabrali nekaj vreč smeti.

Člani Turističnega društva Kanja Trzin so nabrali nekaj vreč smeti.

Predsednica Kulturno-umetniškega društva Franc Kotar Trzin Aleksandra Kmetič je sporočila, da se je vabilo odzvalo deset članov njihovega društva skupaj s podmladkom in na čistilni akciji zbralo nekaj smeti. Čistili so ob železniški progi in ob Pšati, kjer je bilo ogromno smeti naplavljenih.

Člani Kulturno-umetniškega društva Franc Kotar Trzin so čistili ob progi in ob Pšati.

Člani Kolesarskega društva Felixi so prevzeli čiščenje okolice v Dovgi dolini in ob gradu Jable, in kot nam je sporočil predsednik društva Marjan Ferkolj, se je nekaj smeti le nabralo v njihovih vrečah. Člani Smučarskega društva pa odpadke okoli brunarice odstranjujejo tudi sproti, tako da na dan čistilne akcije niso imeli posebnega dela.

Člani Civilne zaščite Občine Trzin so med čistilno akcijo globoko zabredli v Pšato in jo očistili nesnage.

Članica uredništva Tanja Jankovič nam je sporočila, da so člani Planinskega društva Onger prečesali pohodne poti v okolici Frihtovega bajerja, Gvajška in »bele ceste«. Med zanimivejšimi najdbami je bil

Kolesarsko društvo Felixi je čistilo v okolici brunarice v Dovgi dolini in pri gradu Jable.

Člani Civilne zaščite so odpadke odstranjevali tudi iz Pšate!

snežni kol, ki je bil odvržen v bližini športnega parka, veliko pa je bilo odvrženih plastenk. Zaupala nam je tudi, da so planinci ob vrnitvi na izhodišče srečali dve mladi družini, ki sta na svojo pobudo čistili okolico »bele ceste«.

Člani Planinskega društva Onger Trzin so čistili pohodne poti v okolici Frnihtovega bajerja, Gvajška in »bele ceste«.

Od Matjaža Erčulja z Občine Trzin pa smo izvedeli, da je bilo tudi letos zbranih precej smeti. »Na čistilni akciji Trzin 2024 se je zbralo za dva

polna zabojnika, velika pet kubičnih metrov, odpadkov. Velika večina jih je bilo iz struge Pšate.«

Med čistilno akcijo so v trzinsem gozdu mišice krepili in čistili gozdne površine člani Športnega društva Trzin.

Tanja Jankovič je za komentar o čistilni akciji prosila Tino Kralj, vodjo Odseka za varstvo narave Planinskega društva Onger, ki je povedala naslednje: »Ko smo pred 40 leti dali prvo pobudo in začeli čistiti odpadke, si nismo predstavljali uspeha takrat začete akcije nekaj zanesenjakov. Zdaj z veseljem opažamo, da je odvrženih odpadkov vsako leto manj, Trzinci pa smo vse bolj okoljsko ozaveščeni in cenimo čisto okolje, v katerem bivamo. Tudi pozitiven odziv Občine Trzin in podpora akciji pomenita zelo veliko. Občina vsako leto poskrbi za odvoz pobranih smeti, za kar smo udeleženci zelo hvaležni. Hvala vsem udeležencem akcije in vsem vam, ki ohranjate Trzin čist in si prizadevate za kakovost življenja vseh nas. Se vidimo spet prihodnje leto!«

Metka Pravst Primožič

Foto: arhiv trzinskih društev in Tanja Jankovič

V prispevku smo objavili fotografije, ki so jih do roka poslala trzinska društva.

Nissan Qashqai

Vrhunski SUV

PRIHRANEK DO

4.300 €*

BON ZA ZIMSKE PNEVMATIKE**

8 LET JAMSTVA**

360° SISTEM KAMER | MULTIMEDIJSKI IN NAVIGACIJSKI SISTEM NISSAN CONNECT | SPREDNJE IN ZADNJE LED LUČI | 46 CM (18") ALU PLATIŠČA

 AVTOHIŠA MALGAJ
ime s tradicijo | Ljubljana

REZERVIRAJTE TESTNO VOŽNJO

Tržaška 108, 1000 Ljubljana - Tel: +386 (0)1 20 00 628, www.avtohisamalgalj.si

Kombinirana poraba goriva: 7l-6,3 l/100 km. Emisije CO₂: 160-142 g/km. Emisijska stopnja: Euro6D Full. Emisije NO_x: 0,0237 g/km. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

*Stranka je upravičena do prihranka v višini 4.300,00 € (z DDV). Prihranek velja za Nissan Qashqai z bencinskim motorjem verzije N-CONNECTA, TEKNA in TEKNA+ iz zaloge. **8 let podaljšane jamstva velja izključno v primeru nakupa vozila preko Nissan Financial Services in vključuje 5 let jamstva oz. 160.000 skupno prevoženih kilometrov (3 leta tovarniške garancije in 2 leti podaljšane jamstva Real Garant) in dodatna 3 leta podaljšane jamstva Real Garant oz. 160.000 skupno prevoženih kilometrov, kar nastopi prej. Podaljšano jamstvo je storitev zavarovalnice Real Garant Versicherung AG in velja od izteka tovarniške garancije pod pogoji navedenimi v pogodbi o podaljšanem jamstvu in pogojih jamstva. ***Stranka prejme ob nakupu novega vozila Nissan Qashqai bon za set 4 zimskih pnevmatik v vrednosti 500 € (z DDV). Obvezno je naročilo pnevmatik prek GA Adriatic, d. o. o.

Popust/akcija velja do razprodaje zaloge. Nissan si pridružuje pravico, da predčasno zaključi akcijo ali jo podaljša. Vse prodajne cene (MPC* = maloprodajne cene) so neobvezujoče priporočene cene in vključujejo 22% DDV in DMV. Pridržujemo si pravico do napak. Slike so simbolne. Pooblaščenci uvoznik: GA Adriatic, d. o. o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana. Več na nissan.si

Dan žena: Kulturni večer in odprtje razstave vezilj

Turistično društvo Kanja Trzin je v sodelovanju z Občino Trzin na predvečer praznika dneva žena v prenovljeni Dvorani Marjance Ručigaj priredilo kulturni večer. Po večeru je sledilo tradicionalno odprtje razstave vezilj, rezbarja Jožeta Močnika in izdelovalke gobelinov Vere Gutman.

Predsednica Turističnega društva Dunja Špental je pozdravila navzoče na prireditvi, se zahvalila za velik obisk in besedo predala županu. Župan Peter Ložar je poudaril, da moramo biti hvaležni generacijam žensk, ki so se trudile za izboljšanje položaja žensk, in dodal, da smo vsi začeli drugače gledati na svet. Povedal je, da se moramo zahvaliti turističnemu društvu, predvsem pa Dunji Špental, da vsa leta pripravljajo praznovanja ob dnevu žena. Nato je vsem prisotnim ženskam čestital za njihov praznik.

Predsednica je v nagovoru poudarila, da je dan žena praznik in predvsem priložnost za spomin na dosežke žensk. »Zgodovina dneva žena sega v začetek 20. stoletja, ko so ženske začele zahtevati enake pravice kakor moški. Zaznamovanje tega praznika se je začelo že davnega leta 1911 v Avstriji, Nemčiji, Švici in na Danskem. Dan žena se praznuje v približno stotih državah, nekatere kot državni praznik, druge kot neformalni praznik. Na današnjem predvečer praznika se bomo poklonili vsem mamam, babicam, prababicam in vsem pomembnim ženskam, ki so zaznamovale svoje obdobje. Ta večer se bomo spomnili dveh pomembnih žensk, in sicer Slovenke in Francozinje.«

Za popestritev prireditve je poskrbel harmonikar Blaž Klopčič, ki je zaigral Avsenikovo pesem *Pod Vitrancem*. V nadaljevanju je Dunja Špental najavila Mini dramsko šolo, ki deluje pod vodstvom Saše Hudnik. Njene varovanke so na domišljen način, obogaten z gledališkim izrazom, predstavile zgodbo kot poklon vsem mamicam za njihov praznik. Požele so velik aplavz.

Slovenka

Nato je Špentalova kot pomembno Slovenko predstavila Heleno Kotlar Vurnik (1898–1962). Bila je arhitektka, slikarka in oblikovalka, ki je pomembno prispevala k prepoznavnosti arhitekturnega sloga 20. stoletja. Po koncu svojega izobraževanja na Dunaju je postala znana po plečnikovskem slogu, ki temelji na uporabi domačih gradiv, tradicionalnih obrtniških del ter upošteva kulturno in zgodovinsko dediščino. Poročena je bila z arhitektom Ivanom Vurnikom in se je s svojim strokovnim znanjem izkazala za zelo pomembno pri izdelavi vitražev, mozaikov in umetnostnih elementov na pomembnih projektih. Njen slog se je ujemal z Vurnikovo vizijo slovenske nacionalne arhitekture, ki je združevala moderne smernice s slovenskimi tradicionalnimi motivi. Med njena pomembna dela spadajo oblikovanje škofove kapele v Trstu, oblikovanje notranjosti Deželne banke v Ljubljani, vitraži za cerkev sv. Jakoba,

Župan Peter Ložar je poudaril, da moramo biti hvaležni generacijam žensk, ki so se trudile za izboljšanje položaja žensk.

Predsednica Turističnega društva Dunja Špental je povezovala prireditev.

sodelovala je pri prenovi cerkve sv. Petra, pri oblikovanju Tromostovja, pročelja Nebotičnika in najbolj slikovito porisane hiše v Miklošičevi ulici. Poznana je tako doma kot v tujini. Njeno delo je bilo dolgo v senci dela njenega moža, vendar so v zadnjih letih odkrili njene umetnostne dosežke in jih ovrednotili.

Francozinja

Za naslednjo pomembno žensko je Špentalova izbrala Josephine Bonaparte (1763–1814). Rodila se je na Karibskem otočju in se poročila s francoskim plemičem, ki je med francosko revolucijo izgubil glavo pod giljotino. Josephine je preživela s pomočjo prijateljev in se pozneje poročila s francoskim generalom Napoleonom Bonapartejem. Čez osem let so ga okronali za cesarja, njo pa za cesarico. Njun zakon ni trajal dolgo, težava je bila v njeni neplodnosti. Bila je znana po svoji veliki ljubezni do botanike in vrtov. Uredila je številne izjemno lepe vrtove in rastlinjake na različnih posestvih po Franciji. Med lepše so spadali vrtovi in sadovnjaki okrog gradu Malmaison v bližini Pariza, kjer je živela Josephine. Njena ljubezen in znanje o botaniki je del francoske nacionalne dediščine in še danes služi kot pomemben vir znanja in navdih za botanične študije in ljubitelje vrtnarjenja.

Nato je Špentalova najavila Moški pevski zbor iz Radomelj, ki je pod vodstvom pevovodje Primoža Leskovca zapel pesmi *Na poljani* in *Kaj ti dam*. Sledil je nastop mladih deklet iz KUD-a, ki so pod vodstvom simpatične Aleksandre Kmetič prefinjeno, a odločno pokazale, kaj dan žena pomeni dandanes. Občinstvo jih je nagradilo s ploskanjem.

Dunja Špental je zbranim povedala, da je simbol dneva žena rdeč nagelj, ki simbolizira ljubezen, občudovanje, spoštovanje, priznanje in prijateljstvo. Napovedala je nastop Folklorne skupine Trzin, ki je pod vodstvom Franca Florjanca in ob zvokih harmonikarja Blaža Klopčiča zaplesala tri polke in prikazala hudomušni skeč *Tri babe*. Nato so plesalci Folklorne skupine v imenu Turističnega društva in Občine Trzin poklonili nageeljne vsem občankam, članicam in gostjam prireditve. Na koncu je predsednica Špentalova vse skupaj povabila v avlo Centra Ivana Hribarja na ogled razstave in druženje s pogostitvijo.

Razstava

Pri postavljanju letošnje razstave smo se vezilje dogovorile za kotiček »iz babičine skrinje«, v katerem smo predstavile prtičke, prte, prevleko za blazino, ki so jih izdelale naše mame in so nam še posebno drag spomin. Naša krajanka Julijana Kosirnik je v svojih mladih letih izvezla čudovit obešalnik in ga posodila za čas razstave. V prihodnje bi bilo smiselno razmišljati o širšem prikazu starih trzinskih vezenin, da ne gredo v pozabo. Med razstavljenimi vezeninami smo letos občudovali Adine zavese, ljubek ovratnik in označevalce za knjige, Verino zaveso in prt, največ prtov je prispevala naša najbolj delovna Marika, nekaj prtičkov je bilo mojih, največ pozornosti pa še vedno pritegne naša neprekosljiva mentorica Milena.

Razstava vezilj, rezbarja in izdelovalke gobelinov

Pogostitev v avli Centra Ivana Hribarja

Med naša dela smo umestili lesene skulpture rezbarja in mentorja Jožeta Močnika, ki so lepo dopolnile vezenine, izdelane v rišeljejski tehniki. Kot dodatek k razstavi sem letos vključila šest gobelinov, ki jih je izvezla naša krajanka Vera Gutman. Posebnost njihovih gobelinov je, da so delani po predlogah/slikah slikarjev in vezeni s štetjem. Spoznali smo Utrillov Pariz, Monetovo pokrajino, Ivane Kobilice Poletje in druge. Bili so prava paša za oči in so poželi občudovanje, saj so mnogi obiskovalci mislili, da gre za slike. Šele pogled od blizu je pokazal, da gre za vezenino, in upam, da bomo kmalu lahko videli še več izdelkov iz njenega bogatega opusa.

Druženje je bilo prijetno, saj ga je s svojo izvrstno gostinsko ponudbo podkrepila prijazna Melita, sladice so prispevale Milka in druge vezilje, okušali pa smo tudi Tomov sir. Ob pogostitvi so nas v avli zabavali pevci iz Radomelj, ki so nam s prepevanjem polepšali večer.

Majda Šilar

Foto: Zinka Kosmač

Gregorjevo tokrat 'na suhem'

Letošnji gregorčki so potekali malce drugače. Ker je bil breg Pšate, kjer smo se sicer vsako leto zbrali ob dnevu ptičjih ženitev, da bi doma izdelane ladjice pospremili na vodno popotovanje, preveč razmočen, so se organizatorji odločili, da praznovanje prestavijo na varno, pod streho. Poleg tega je bila vremenska napoved slaba in je bila odločitev, da celotna prireditev poteka v Dvorani Marjance Ručigaj, popolnoma smiselna.

Gregorjevo je slovenska različica praznika zaljubljenecv, a ni edina. Čeprav je dan svetega Valentina tujega izvora, ga tudi pri nas praznuje vse več ljudi, 25. maja pa praznujemo urbanovo, ki prav tako časti ljubezen, partnerski odnos in tesne vezi. Gregorjevo tako ni edini praznik, je pa edinstven, saj poleg ljubezni poudarja še svetlobo. Z gregorjevim naj bi namreč slavili tudi podaljšanje dneva, kar pomeni vse več svetlobe in vse manj teme. Letošnji praznik je bil na deževen, meglen in turobno obarvan dan, a so več svetlobe vnesli nastopajoči, ki se na vreme niso ozirali.

Letošnja luč svetega Gregorja je iz večnamenske dvorane potovala po prostorih Centra Ivana Hribarja. Turistično društvo Kanja Trzin s predsednico Dunjo Špendal na čelu je kljub premikom v zadnjem trenutku poskrbelo za slikovito prireditev. Velika zahvala gre tudi Prostovoljnemu gasilskemu društvu Trzin, ki se dogodka sicer ni udeležilo, je bilo pa tudi letos pripravljeno poskrbeti za varno spuščanje gregorčkov v Pšato, če bi vreme to dopuščalo. Finančno je prireditev omogočila Občina Trzin, za okusno pogostitev v predverju Centra Ivana Hribarja pa so poskrbeli v kavarni Muc caffè.

Na prireditvi se nam je predstavila skupina Sovice iz Vrtca Trzin, za glasbene ritme so poskrbeli učenci iz Glasbene šole Lartko. Dvorana je pokala po šivih, zasedena so bila tako sedišča v osredju dvorane kot tudi tista na balkonu, marsikdo pa si je dogodek ogledal kar stoje. Slabo vreme pač ne prežene navdušencev nad gregorčki. In četudi se ti letos niso spuščali po potoku, kot je to v navadi, je marsikdo svoje plovilo razstavil v predverju in na stopnišču Centra Ivana Hribarja, kjer so si ga lahko ogledali tudi drugi. Duha gregorjevega tako nista

pregnala ne slabo vreme ne razmočena brežina Pšate. Osvetljenih plovil otroci res niso poslali po vodi v sončni zahod, je pa bilo za posebno svetlobo poskrbljeno v udobju po poplavih obnovljene dvorane.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

HUBAT
DOSTAVA
KURILNEGA OLJA

Za toplo zimo in pomlad,
kurilno olje dostavlja
Hubat!

www.hubat.si ☎ 080 22 36

oglasno sporočilo

Združenje Bodi zdrav v Trzinu Avtizem

Avtizem je motnja spektra, ki vpliva na socialne spretnosti in komunikacijo posameznika. Oseba s to motnjo lahko razvije razne rituale in razmišljanja, ima pogosto (ne vedno in v veliki večini ne dekleta) težave pri verbalni in neverbalni komunikaciji, socialnih interakcijah ter branju ali razumevanju namenov drugih. Je kompleksno in večplastno stanje, ki zahteva prilagojeno podporo, pri čemer se upoštevajo močne točke, izzivi in posebne potrebe vsakega posameznika. Kaj povzroča avtizem, pa še vedno ni znano.

Drugega aprila zaznamujemo svetovni dan avtizma

Povečajmo ozaveščenost o avtizmu in spodbujajmo vključenost in razumevanje! Svetovni dan avtizma postavlja spoštovanje pravic oseb z avtističnim spektrom v središče pozornosti in je priložnost za ozaveščanje javnosti o pomembnosti zagotavljanja čim bolj polnega življenja ljudem z avtizmom. Še danes namreč ljudje s spektrom avtizma in njihove družine doživljajo diskriminacijo in izolacijo.

Organizacije za avtizem po vsem svetu spodbujajo deležnike k sodelovanju pri obravnavi in sprejemanju nevrodivergentnih oseb. Žal pa je kljub prizadevanju ustanov še vedno preveč takih, ki drugačnosti ne priznavajo.

Zamisel, da 2. april postane svetovni dan avtizma, je v Generalni skupščini Združenih narodov podala predstavnica Katarja pri ZN Mozah bint Naser al Misned. Njeno idejo so podprle vse države članice

Združenih narodov 18. decembra 2007. Organizacija Autism Speaks je glavna organizatorica kampanje po vsem svetu, ki je poimenovana *Zasveti v modrem*. Kot je razvidno že iz imena, se na ta dan najpomembnejši spomeniki v najbolj znanih mestih po svetu obarvajo modro. Potekajo tudi prireditve, razna srečanja, konference in razstave za ozaveščanje.

Naša država ima na tem področju še veliko dela. Slovenija je ena izmed evropskih držav, ki namenjajo najmanj sredstev za socialno zaščito oseb s posebnimi potrebami. To se kaže predvsem v pomanjkanju enakih izobraževalnih priložnosti in zaposlitvenih možnosti. Če povzamemo, je cilj 2. aprila izboljšanje kakovosti življenja oseb s spektrom avtizma.

Nina Kozarič, Združenje Bodi zdrav

Vabilo

Uradno odprtje poslovne enote Združenja Bodi zdrav v Trzinu bo 18. maja 2024 ob 14. uri v Dvorani Marjance Ručigaj v Centru Ivana Hribarja.

Literarno srečanje z Mileno Miklavčič in Jožetom Erčuljem

18. marca se je Milena Miklavčič vrnila v Trzin in tam sta se z Jožetom Erčuljem, avtorjem nedavno izdanega dela *Kratke, malo okrogle, malo pikre, a tudi resne*, pomenkovala o pisanju zgodb, zbiranju gradiva in še marsičem. Milena je Jožetove zgodbe uredila in jih po lastni presoji združila v nabor.

»Ključno je, da so zgodbe popolnoma resnične. Niso izmišljene niti olupšane, ni nobenega dodanega balasta. Zgodbe posnemajo potek dogodkov, ki so se tudi v resnici zgodili,« je na prireditvi povzel Jože. Zato je Milena Jožetove zgodbe s takšnim veseljem urejala: »Ker so igrive, hudomušne, a povsem pristne.« V tem je tudi njihova posebnost. Avtorja je spoznala pred nekaj leti, ko je pripravljala svoje tretje delo iz cikla *Ogenj, rit in kače* niso za igrače. »Ker gre za moške zgod-

be, so mi ljudje pogosto govorili, češ, moški pa menda ja ne govorijo, sploh pa ne o takšnih stvareh. Pa pogledjte, tretja knjiga iz omenjenega cikla je najzajetnejša.«

Milena je pred Jožetovimi uredila že 12 drugih del, zdaj sodeluje z Otom Nemaničem, kar šteje že za svojo 14. 'uredniško' delo.

Oba gosta literarnega jutra sta z občinstvom podelila nekaj iskrih zapisov. Jože se je med drugim spomnil, kako so se s sodelavko in sodelavcem, ko je bilo ozračje še posebej soparno, namočili v Krki. Seveda je to kopanje spremljalo še marsikaj drugega, a za dodatne podrobnosti si priskrbite te duhovite zapise in jih sami preberite. Dobra volja in smeh zagotovljena. Milena pa se je dotaknila tudi vprašanja ženskosti in ženske intimne. »Roko, glavo in noge bi dala v ogenj, da so te štiri moje knjige več naredile za osvoboditev žensk kot vsa feministična gibanja skupaj. Zakaj? Ker ponujajo vpogled v življenje naših babic, prababic. Iskren in poglobljen vpogled.« Morda še lahko razumemo, da se o spolnosti tedaj ni javno govorilo, težje pa je razumeti, da se o tem še danes ne govori. Imamo družbena omrežja, imamo spletne vire, imamo ChatGPT, tehnološko gledano smo v zadnjih 50 letih močno napredovali; ko pa je treba v družinskem krogu spregovoriti o intimi, se stanje v resnici ni spremenilo. Vloga žensk še naprej ostaja tabuizirana, nekako prikrita. »In to najbolj vzbuja skrb. Če ne bomo mi postavljali vprašanj in se zanimali za intimno svojih babic, če že ne mam, kako se bomo potem izognili napakam, ki so jih počele naše prednice?«

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Uporaba pametne energije v arhitekturi

V drugi polovici marca je v Domu zaščite in reševanja potekal poučen pogovor, ki ga je ob pomoči Občine Trzin pripravila in izvedla mentorica študijskega krožka Etno - fletno Trzin, Branka Urbanija.

Branka je v goste povabila strokovnjaka za vernakularno energijo, poznavalca tovrstne dediščine in vseživljenjskega raziskovalca, dr. Boruta Juvanca. Z njim smo govorili o uporabi pametne energije v arhitekturi, o tem, kako so to uporabljali naši predniki in kako dobro so jim služile stvaritve, ustvarjene iz preprostih gradiv.

Energija je dandanes vse dražja in vse bolj cenjena, cena pa se bo v prihodnosti gotovo še zviševala. Ko se ozremo v preteklost, opazimo, da so znali naši predniki za ustvarjanje energije uporabiti številne naravne vire, tudi v arhitekturi, kar jih je stalo manj, dobrobiti pa so bile številne. Predvsem so bile njihove stvaritve dolgotrajne, četudi so jih ustvarili neizobraženi posamezniki, zgrajene pa so bile iz naravnega gradiva, ki so ga vsi imeli na dosegu rok.

Dr. Juvanec je že v uvodu pojasnil, da je vernakularna arhitektura namenjena navadnemu človeku in njegovemu vsakodnevemu delovanju. Ne gre za razkošne gradnje, ampak za preproste stvaritve, ki so zaradi svoje izjemnosti vredne velikih besed, ker so uporabne.

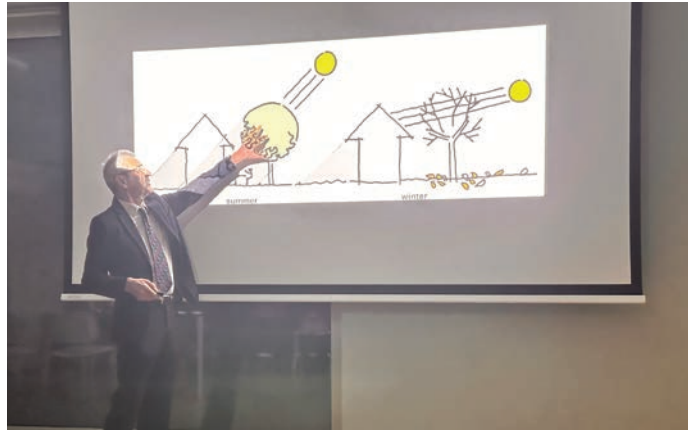
Dr. Juvanec je v nadaljevanju pojasnil določene značilnosti vernakularne arhitekture, pri čemer je najprej poudaril moč sonca in sončno energijo. Predstavil je nekaj primerov kozolcev na domačih tleh in v tujini. Vernakularna arhitektura je nekaj slovela kot ljudska arhitektura, saj je izhajala iz ljudskih izročil, ustvarjali so jo preprosti mojstri, ki niso bili posebej izšolanani, pri izdelavi pa so uporabljali preprosto gradivo, ki so ga našli v okolici oziroma v naravi. Vendar so te stavbe stale in so se obdržale, bile so bolj vzdržljive kakor sodobna gradnja.

Poglobil se je v moč vode in zbranim prikazal različne primere mlinov na vodi, njihovo sestavo in namen. Razumeti moramo, da so vse te stvaritve postavile človeške roke, roke nešolanega kmeta, ki ni sledil arhitekturnim zapovedim, temveč je imel le en sam cilj – zgraditi strukturo, ki bo uporabna.

Obiskovalce je dr. Juvanc popeljal skozi zgodovino in jim pokazal fenomen splavarjanja. Obiskovalci pogovora so lahko občudovali postopek gradnje tovrstne oblike transporta od vleke dreves z vrha Pohorja vse do reke, priprave teh dreves ter samo sestavo splavov, ki so po eni strani tako zelo preprosti, po drugi pa tudi nadvse učinkoviti. Koliko truda in energije so morali ljudje vložiti, da so z individualnega lahko prešli na nekakšen skupinski transport (promet), ki je bil učinkovitejši!

Na območju Slovenije je pomemben gradnik vernakularne arhitekture les, saj gozd prekriva približno 60 odstotkov površine države. Ker je avtohton, je lažje dostopen, zato so ga naši predniki pogosto uporabljali.

Mlini na veter – tudi ti so bili nekdanji pogosti. Pri nas imamo edini tovrstni mlin v Slovenskih goricah, žal pa ta ni izvorna zgradba, temveč je bil poustvarjen na podlagi slikovnega gradiva.

Predavatelj se je dotaknil tudi uporabe neskončnega vijaka, omenil pa je še ledenico, prostor, ki so ga nekdanje uporabljali za hrambo mesa oziroma izdelkov na hladnem. Poznamo tri vrste tovrstnih prostorov oziroma stavb – prva oblika je ledenica, vkopana v zemljo (kot nekakšna klet), druga je samostoječa stavba nad zemljo, tretja pa shramba, vkopana v hrib. Stene so bile običajno kamnite, kar je omogočalo največje možno hlajenje. Če je bilo le mogoče, so za gradnjo ledenic uporabljali vodoravne rove.

Vernakularna arhitektura je danes le še spomin. Danes imamo strokovnjake, usposobljene za gradnjo bivalnih prostorov, strokovnjake, odgovorne za ustrezno gradnjo gospodarskih poslopij. Imamo arhitekta, gradbenike, inženirje ... toliko strokovnjakov, ki vsak po svoje pripomorejo k postavitvi ene same stavbe! Tehnika je toliko napredovala, da se redkokdo še obrača k naravi – tako gradiva kot pristope danes iščemo drugje. Kljub naraščajočim cenam energije se pri gradnji še vedno posega po dražjem gradivu, kar je iz narave, je prepoceni. Pa bo tako tudi ostalo ali se bodo cene energentov toliko dvignile, da bo tudi največji strokovnjak dognal, da pa morda naši predniki niso bili tako neuki? Najbrž bo čas pokazal, koliko resnične modrosti so premogli. Kot je povedal gost večera: »Najbolj zapletene rešitve imajo svoj izvor v preprostem delovanju, v izvedbi in poenostavljanju izdelave.«

Večer je bil še prijetnejši tudi zato, ker je Branka pripravila nekaj dobrot, ki so še tople čakale pred predavalnico. Obiskovalci so nazdravili sproščenemu druženju, izobraževalni predstavitvi in prijetnemu klepetu, ki je sledil uradnemu delu. Bilo je res etno fletno.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

VABLJENI NA NOČ KNJIGE 2024

Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin vas ob praznovanju noči knjige, ki jo zaznamujemo 23. aprila, vabi na literarni večer. Ta bo potekal dan pozneje, 24. aprila, ob 19. uri. Dobimo se v Dvorani Marjance Ručigaj.

Lani smo ob noči knjige uživali v sproščeni pogovoru s Tonetom Peršakom, letos pa v goste prihaja slovenski pisec Ivan Sivec. Z gostom bomo spregovorili o njegovih najnovejših delih in o navdihu, dotaknili se bomo celotnega pisateljevega opusa. Toplo vabljeni! Vstop prost!

Barbara Kopač

ZAPOSLUJETE TUJCE?

Pomagamo vam:

- Pridobiti/podaljšati vse vrste dovoljenj za bivanje tujcev v RS (delo, študij, združitev, menjava delodajalca).
- Pravilno napotiti zaposlenega na delo v druge države EU (AI, Vander Elst viza).
- Izdelavo in oddajo dokumentov na SPOT točki.
- Svetovanje pri širjenju posla v tujino.

PROEVENT

T: 01 300 32 02

E: info@proevent.si

www.racunovodski-servis.si

Potopisno predavanje: Po širnih mongolskih planjavah

Vožnja po kolovozih in brezpotjih, ježa konj s pogledi na gore in vulkane, kamelji safari po puščavi Gobi, budistični samostani, življenje med nomadi in praznovanje Nadam so bili del mongolske pustolovščine, ki nam jo je 21. marca v veliki predavalnici Doma zaščite in reševanja predstavil alpinist in popotnik Miro Štebe.

Ta nekoč najmočnejši imperij na svetu danes privablja številne pustolovce in ljubitelje neokrnjene narave in širnih prostranstev. Osrednji del države namreč pokriva travnata stepa, južni del puščava Gobi, severni sega v sibirski svet, kjer se raztezata gorovi Sajan in Henti, na zahodu pa se vije gorska veriga Altaj. Med številnimi popotniki, ki so jo obiskali, je bil tudi Miro Štebe. To ogromno in redko poseljeno azijsko državo, ki jo na severu objema Rusija, na jugu pa Kitajska, je odkrival avgusta 2022 na tritedenskem organiziranem potovanju v smeri sever-jug. V debeli uri nas je po krajši predstavitvi države in njenega najbolj znanega predstavnika, osvajalca Džingiskana, popeljal po neskončnih mongolskih planjavah, na katerih smo si zlahka predstavljali divjo ježo kanove krvoločne horde vojščakov, oborožene z loki in puščicami.

Potopisno predavanje po Mongoliji je pripravil alpinist in popotnik Miro Štebe.

Žal je po poročanju CNN deželo letos prizadela najhujša zima v zadnjih petdeset letih, v kateri je poginilo več kot štiri milijone živali. Gre za ekstremne razmere, ki jim v Mongoliji pravijo dzud. Zanje so značilne nizke temperature ter globok sneg in led, ki pokrivata pašne površine in živini onemogočata dostop do krme. *Dzud*, v prevodu katastrofa, je prizadel tri četrtine države. Posledice čutijo tudi prebivalci, saj je za na tisoče ljudi ogrožena oskrba z živili.

Štebetovo potovanje se je začelo in končalo v modernem glavnem mestu Ulan Bator ali rdeči heroj, kot mu pravijo domačini. Leži v severnem delu države na višini 1351 metrov, v njem pa živi skoraj 45 odstotkov Mongolcev. Po ogledu največjega v tibetanskem slogu

Trije od štirih voznikov so bili mehaniki, ki so sproti popravljali okvare na vozilih.

zgrajenega budističnega samostana v mestu, Gandana, kjer je živel 13. dalajlama, so se popotniki s terenskimi avtomobili odpravili na odkrivanje mongolske stepe. Po Mongoliji so ceste speljane le okoli glavnega in nekaterih večjih mest, pa še te so polne udarnih lukenj, pravi Štebe. »Skozi stepe vozi vsak po svoje, čez potoke in reke, večinoma po zvoženih kolesnicah, pa tudi brezpotju. Divje, zato se med potjo lahko marsikaj pripeti. Trije od štirih naših voznikov so bili mehaniki. Sproti so popravljali vozila, ki so se ves čas kvarila.«

Pot jih je najprej vodila na sever, na zeleno planoto pokrajine, ki je očaranega Štebeta spominjala na Veliko planino. Tam so si ogledali enega pomembnejših starejših samostanov, kjer naj bi bil pokopan eden od začetnikov budizma v Mongoliji. Srečali so se z nomadi, ki živijo tipično nomadsko življenje v gerih, obdanih z velikim čredami drobnice in konjev, in več dni prespali v njih. Ogledali so si praznovanje praznika nadam, med katerim se nomadi pomerijo v jahanju, rokoborbah in streljanju z loki. »Jahali so predvsem otroci, ker so lažji in so zato hitrejši. Sicer pa zanje pravijo, da nekateri prej jahajo, kot shodijo.«

Povzpeli so se na enega od granitnih vrhov (Orlova glava), od koder so se odpirali krasni razgledi, in občudovali morje planik, ki tam rastejo kot plevel. Ustavili pa so se tudi pri templju ovu. Take templje postavljajo na svetih krajih (na vrhovih hribov, sedlih, ob rekah ...), jih je pa treba trikrat obkrožiti in si zaželeli srečo.

Potem se je začela njihova tridnevna konjska pustolovščina. Pri eni od družin so se najprej naučili jahati. »Njihova sedla so zelo neudobna. Le kako so jih prenašali Huni, ki so na svojih pohodih ves čas živeli na konjih, tudi jedli in spali?« Nato so s konjskega sedla spoznavali pokrajino v okolici jezera Khuvsgul. »Najprej so mi dali živčnega konja. Ko so čez nekaj časa to ugotovili, so ga zamenjali z mirnejšim,« nas je nasmejal Miro in nam ob tem zaupal še nekaj dogodivščin.

Pokrajina ga je zelo navdušila, kar je večkrat poudaril. Jezdili so ob jezeru in čez močvirja po dolgem in počez. V naslednjih dneh so obiskali vas, ki se seli s severnimi jeleni, si ogledali izklesane jelenje monolitne kamne, se kopali v termalnih izviroh, občudovali travnike z divjimi cveticami ter slikovite kanjone in vulkansko pokrajino. Doživeli so celo peščen vihar. Obiskali so tudi nekdanjo prestolnico v času Džingiskana, Karakorum, kjer stoji prvi budistični samostan v Mongoliji, samostan Erdene Zu (sto zakladov). V obzidju samostana v Karakorumu je 108 stup ali stožičastih templjev. Pri tem nam je Štebe povedal marsikaj zanimivega o budističnih samostanih in njihovi zgodovini.

Domačini, večina je nomadov, so izjemno gostoljubni in prijazni.

V drugem delu potovanja so se čez neskončne zelene planjave odpeljali na jug, tam pa jih je čakal popolnoma drug svet: puščava Gobi, kjer so nekoč živeli dinozavri. »Pokrajina je bila nekaj časa še razgibana, vendar bolj puščavska. Potem pa smo bili sredi praznine, sredi ničā.« Najprej so obiskali plamteče pečine, ki so podobne kraškemu robu, in si v bližnjem muzeju ogledali ostanke dinozavrov. Potem jih je čakala dolga vožnja čez puščavo do peščenih sipin. »Sprva se po puščavskem pesku lepo hodi, potem pa čedalje težje. Moram reči, da je hoja pa sipinah težja kot v snegu. Na koncu smo lezli po vseh štirih.« Na sipinah so tudi jahali dvogrbne kamele, a le navzgor. Do vznožja sipin so sestopali peš. Miro nas je znova nasmejal: »Dvogrbne kamele so bolj udobne za jahanje kakor enogrbne. Sediš med dvema grbama in si bolj varen. Jaz sem pa vseeno padel z nje, ko sem moral prestaviti nahrbtnik.« Popotniki so si ogledali še Sokolji kanjon in bele pečine, kjer pa je veliko petrolifov. Ob vrnitvi so se v bližini glavnega mesta povzpeli na 40 metrov visok kip Džingiskana, od koder so vidne široke planjave Mongolije. Za konec pa so v Ulan Batorju uživali ob poslušanju tradicionalnih glasbil in grlenega petja, ki je značilno za stepske pokrajine. Na koncu zanimivega potopisa je zagotovo koga zamikalo, da bi se tudi sam podal na odkrivanje dežele z širinimi, redko poseljenimi stepami in neokrnjeno naravo.

Besedilo in foto: Tanja Jankovič

Džingiskan, rojen kot Bordžigin Temüdzin, je bil okruten in trdosrčen osvajalec, ki je v 13. stoletju združil številna med seboj sprta nomadska plemena severovzhodne Azije in zgradil največji strnjen svetovni imperij. Osvojil je velik del srednje Azije in Kitajske, njegovo cesarstvo je segalo vse od Tihega oceana do Kaspijskega jezera. Kljub okrutnem osvajanju se je v času svoje vladavine izkazal za premišljenega in vizionarskega voditelja. Med drugim je spodbujal trgovino in zagotovil stabilnost svilne poti, ustvaril zakonik družbenega ravnanja, uvedel pismenost in se zavzemal za versko strpnost. V njegovem času se je pojavila tudi zgodnja poštna služba. Po predvidevanjih ima ta narodni junak Mongolije 16 milijonov sorodnikov. Sodobno DNK-testiranje je namreč razkrilo, da ima skoraj 8 odstotkov prebivalcev nekdanjega mongolskega imperija identičen kromosom Y, kar je 0,5 odstotka svetovne moške populacije oziroma 16 milijonov danes živčih potomcev. Sledenje izvoru kromosoma je raziskovalce privedlo do Džingiskana. Viasat history je maja lani v tridelni seriji Džingiskanova Mongolija razkril izjemno zgodbo vzpona Džingiskana od izobčenca do vladarja mongolskega imperija. Legenda pravi, da se bo Džingiskan nekega dne znova rodil in mongolskemu narodu povrnil nekdanjo blaginjo.

Postani varuh gorske narave

Planinsko društvo Onger vabi na izobraževanje Planinske zveze Slovenije za varuha gorske narave.

Kdo je varuh gorske narave? Ljubitelj slovenskih gora in hribolazenja, ki na Planinski zvezi Slovenije pridobi ustrezno znanje o gorskem okolju v širšem smislu in vplivu, ki ga vnaša človek s svojo prisotnostjo. Varuh gorske narave razume medsebojni vpliv različnih deležnikov, si prizadeva za vzdržnost in spoštljivo ravnanje v gorskem okolju ter o tem ozavešča in opozarja člane svojega društva, druge ljubitelje narave in najširšo javnost na podlagi naravovarstvenih načel, temeljnih dokumentov Planinske zveze Slovenije in zakonodaje.

Kako postati varuh gorske narave? Teoretična predavanja na spletu bodo izvedena v maju v večernem času, termini bodo sporočeni pozneje. Termini terenskega dela pa so: prvi terenski del: 12. maj 2024 – Lisca, drugi terenski del: 26. maj 2024 – Nanos, tretji terenski del: 2. junij 2024 – Pokljuka in Vrata.

Pogoji za prijavo so članstvo v Planinskem društvu Onger Trzin, starost najmanj 18 let in dokončana peta stopnja splošne izobrazbe. Strošek celotnega izobraževanja za eno osebo 220 evrov krije Planinsko društvo Onger Trzin. Druge stroške krije udeleženec. Rok za prijave je do zapolnitve prostih mest. Dodatna vprašanja ali prijavo za izobraževanje pošljite na info@onger.org. Lepo vabljeni!

Besedilo in foto: PD Onger Trzin

Napovednik Camino de Satiago

Trzinsko planinsko društvo vabi na potopisno predavanje Petre Mušič o hoji od Iruna do Santiaga de Compostela. Predavanje bo v četrtek, 25. aprila 2024, ob 19. uri v veliki predavalnici Doma zaščite in reševanja v Trzinu.

Planinsko društvo Onger Trzin
Foto: osebni arhiv Petre Mušič

Materinski dan

Na materinski dan 25. marca je v Kulturnem domu Trzin prvič potekala prireditev, ki jo je pripravilo Kulturno društvo Ivan Hribar pod vodstvom Štefke Prelec v sodelovanju s trzinsko mladino. Pevci in pevke Kulturnega društva Ivan Hribar so si oder delili z nastopajočimi iz domačih društev, na prireditvi pa sta sodelovali tudi Osnovna šola Trzin in Glasbena šola Lartko.

Nastop Otroškega pevskega zbora Osnovne šole Trzin so organizatorji prihranili za konec prireditve.

Prireditev, na kateri se je zbrala množica mamic, nekaj manj očkov in veliko otrok, je privlačno povezoval voditelj Franc Peternel. Povedal je, da se na materinski dan poklanjamo vsem materam ter praznujemo njihovo nesebično ljubezen, predanost in neizmerno moč. »Vsaka mati je junakinja na svoj način. Njena ljubezen je brezpogojna, njena podpora neprecenljiva, njena žrtvovanja pa pogosto tiha in neopazna. Zato je prav, da imamo vsaj en dan v letu, ko se ji zahvalimo za vse, kar nam je dala,« je povedal zbranim v nabit polni dvorani kulturnega doma, v kateri je bilo na ta dan premalo sedišč. Še župan Peter Ložar se je odpovedal svojemu sedežu in prvi vrsti in je prireditev spremljal iz ozadja.

Kot prve so nastopile Trzinske mažoretke. Sledil je nastop Folklorne skupine Veterani Turističnega društva Kanja Trzin, ki so zaplesali splet gorenjskih plesov in nasmejali občinstvo, na harmoniki jih je spremljal Blaž Klopčič.

Folklorna skupina Veterani Turističnega društva Kanja Trzin je s svojim nastopom nasmejala občinstvo.

Pod okriljem Glasbene šole Lartko sta nastopili dve učenki, Tina Knavs Kuk je zaigrala na klavir, Tina Rebolj pa je zagodla na violino. Voditelj prireditve, ki je med nastopi urno premikal mikrofon za potrebe nastopajočih, je programu dodal nekaj smešnih izjav, ki so občinstvo zabavale med pripravami na nastope. Zbranim v dvorani je nato zapela Ženska vokalna skupina Čivke, na odru jih je spremljal Matej Vrtič. Prvi

Nastop Plesne skupine Lepi čevlji je sklenil prvi del prireditve.

del prireditve je zaokrožil nastop Plesne skupine Lepi čevlji iz Kulturnega društva Ivan Hribar Trzin.

Drugi del prireditve je potekal pred zagrnenimi rdečimi odrskimi zavesami. Nastopili so trzinski mladinec Kostja z recitalom o super mami, zapel in zaigral na akustični kitari je mladi virtuoz Gregor Gabrovšek, nato pa so pesmi recitirale še trzinske mladinke Lora, Zoja in Mila. Skeč z naslovom *Žena vse najboljše* pa sta zaigrala Janez Stare in Mirjana Seljak.

V tretjem delu prireditve so obiskovalci prisluhnili pevkam in pevcem treh zborov – mešanega, moškega in ženskega pevskega zbora, ki delujejo v okviru Kulturnega društva Ivan Hribar Trzin. Med petjem pa so obiskovalci poslušali recital Silva Božiča, Staneta Zevnika in Mirana Šinigoja. Med prireditvijo so se najbolj nemirni otroci malo naplesali, tisti, ki so sedeli v naročju svojih mamic, pa so občasno kaj na glas povedali ali se zasmejali.

Obiskovalci prireditve, ki je trajala dobro uro in pol, so težko čakali nastop Otroškega pevskega zbora Osnovne šole Trzin, ki so ga dopolnile mlade recitatorke Brina, Zoja in Isa. Ob nastopih otrok so se marsikateri oči zasolžile, saj je neizmeren ponos vsake mame, ki gleda nastop svojega otroka. Otroški pevski zbor je z ljudsko pesmijo *Mamica je kakor zarja* sklenil bogat program. Nato so trzinske mladinke vsaki mami v dvorani namenile nagelj, trzinski mladinci pa lepo misel o mamicah. Člani Kulturnega društva Ivan Hribar pa so za obiskovalce pripravili tudi pogostitev. Organizatorji se obiskovalcem zahvaljujejo za množičen obisk prireditve.

Besedilo in foto: Metka Pravst Primožič

Nastop treh pevskih zborov Kulturnega društva Ivan Hribar Trzin so popestrili vmesni recitali.

Novice trzinskih gasilcev

Marec označuje prihod pomladi in tradicionalno praznovanje gregorjevega s spuščanjem raznovrstnih plovil, okrašenih s svečkami, po Pšati. Žal pa zaradi slabega vremena izvedba ni bila mogoča.

Popravili smo nekaj vrtnih klopi in v okviru čistilne akcije pospravili in uredili Dom zaščite in reševanja z okolico. Začela se je obnova kletnih prostorov, na steno pri operativnem vhodu smo namestili tudi označevalno tablico ARSO, ki bo v spomin in opomin označevala raven vode ob lanskoletnih poplavih.

Novo smo postavili gnezdo štorčljji, ki se je že vrnila v svoje domovanje. Sodelavci Elektra so postavili drog, gnezdo pa smo z avtodvigalom vrnili na svoje mesto.

Izobraževanje: Pripravniki so končali tečaj za operativnega gasilca, čaka jih še izpitni del. Medtem se udeležujejo intervencij in delovnih akcij, s čimer bo prehod med operativce lažji.

Mladinska komisija: Na tekmovanju v kvizu so pionirji na Viru osvojili četrto in 15. mesto, mladinci osmo, pripravniki pa drugo mesto. Na regijsko tekmovanje 16. marca sta se tako uvrstili ekipi pionirjev in pripravnikov, zadnji so si z osvojenim tretjim mestom prislužili uvrstitev na državno tekmovanje. Poteka tudi izobraževanje za pionirja, kjer so se otroci spoznali s požarno preventivo in osnovami gašenja. Skladno s pridobivanjem veščin so se lahko udeležili tudi čistilne akcije in dodali nekaj znanja k pridobitvi veščine naroslovec – gozdar.

Enega izmed popoldnevov smo izkoristili za ogled Zavoda za transfuzijsko medicino in si na primeru našega člana, krvodajalca Janeza,

ogledali celoten postopek darovanja krvi. Otroci so z zanimanjem opazovali potek in v večini sklenili, da bodo tudi oni nekoč darovalci. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo zaposlenim Zavoda za transfuzijsko medicino za prijazen sprejem.

Članice: Članice PGD Trzin so si pred materinskim dnem v mengeškem gledališču Špas Teater ogledale komedijo Jamska ženska, štiri članice pa so se v Gasilski zvezi Domžale udeležile spomladanskega druženja z ustvarjalnimi delavnicami, na katerem so izdelovale orhideje iz žičk in najlonk.

Intervencije – kratek kronološki pregled

9. marca zjutraj smo pomagali vozniku, ki je z vozilom zapeljal v jarek ob obvoznici. Osebe so se iz vozila rešile same. Kraj dogodka smo protinletno zavarovali in pomagali policiji pri usmerjanju prometa.

15. marca zvečer smo bili obveščeni, da je v kopalnici zaklenjena oseba, ki se ne odziva na klice. Skupaj z gasilci CZR Domžale smo reševalcem omogočili dostop in ob pregledu ugotovili, da je oseba žal umrla. Na tem mestu svojcem izrekamo iskreno sožalje.

17. marca so nas poklicali lastniki mačka, ki je obtičal na drevesu. Rešili smo ga s pomočjo lestve.

Andrej in Ema Nemec

Foto: arhiv Prostovoljnega gasilskega društva Trzin

Vabilo: Florjanova nedelja

Tudi letos vabimo na tradicionalno praznovanje Florjanove nedelje in na skupno druženje ob dobri glasbi in hrani, ki bo v nedeljo, 5. maja. Praznovanje se bo začelo s sprevidom in mašo, druženje nadaljujemo po maši na dvorišču pred Domom zaščite in reševanja.

8.

POHOD OB REKI, KI POVEZUJE

sobota
15. JUNIJ

www.pohodobreki.si

Brezplačna udeležba!

DOMŽALE
Park Martina Krpana

↔

KAMNIK
Keršmančev park

modre novice

KAMNIK

ZAVOD ZA ŠPORT
IN REKREACIJO
DOMŽALE

oglasno sporočilo

Najstništvo ni pravljica

V trzinskem kulturnem domu je Mladinska gledališka skupina SHOW pripravila premierno uprizoritev avtorske predstave z naslovom Najstništvo ni pravljica.

Gre za čudovit prikaz najstniških let, ki so daleč od pravljicnih. Vpogled v adolescenco, ki ga dobimo s predstavo, ni vpogled odrasle osebe, ki je to že prerasla; ni vpogled otroka, ki ga to še čaka; niti ne gre za vpogled najstnika, ki to v tem trenutku preživlja. V resnici gre za preplet vseh omenjenih vpogledov, gre za prepletena čustva in občutja, gre za čustvovanje, ki so jih spletli ustvarjalci igre. Ta namreč ni lastna le Saši Hudnik, ki je pri ustvarjanju delovala kot mentorica in režiserka, niti ni lastna le igralcem, ki so vsi pridali svoje poglede, izkušnje, dožemanje tega obdobja. Igra je stkana iz spominov in izkušenj vseh vpletenih, iz vtisov in čustev vseh, ki so kakor koli pripomogli, da je stvaritev ugledala luč sveta. Ponuja nam vpogled v nekakšno sku-

pinsko najstništvo, ki ni le posledica preteklih odločitev, ampak tudi nekakšen uvod v dejanja, ki igralce še čakajo.

Vsi smo izkusili izzive, s katerimi se v uprizoritvi spoprijemajo najstniki. A ne gre zgolj za najstniške tegobe, gre za izzive, s katerimi se pogosto spopadamo tudi odrasli. Morda se res ne spoprijemamo več z izzivi, kaj in kako študirati oziroma kako dobiti dobro oceno na testu iz kemije, se pa sprašujemo, kaj nas čaka v prihodnosti, katero pot ubrati, da bo naša prihodnost lepša, koga izbrati, da nas spremlja na tej poti, da ne bo tako osamljena.

Predstava resda izpostavlja pravljичne prvine, za katere pa ni nujno, da se razvijejo v pravljično zgodbo. Delo posnema resnično življenje, za katero pa vemo, da nima vselej le srečnih trenutkov. Zaradi pristnosti, ki jo poustvarja predstava, se nam igralci s svojimi vlogami še toliko bolj približajo. Popolna razmerja, popolni odnosi, popolno življenje niso nekaj, s čimer bi se lahko poistovetili, življenje, prepleteno z občasnimi bolečinami, ovirami in težavami, pa lažje sprejmemo in razumemo.

K ustvarjanju razpoloženja pripomore tudi glasba, ki jo je za predstavo ustvaril Igor Razpotnik mlajši. Glasbeno ozadje okrepi prizore in zaobjame vsa čustvovanja, vključena v predstavljene interakcije. Ko bi čustva lahko govorila, bi se izrazila z glasbo, velja pa tudi nasprotno – glasba prebuja čustva in še pripomore k intenzivnosti predstave.

Po ogledu premierne uprizoritve lahko potrdimo, da najstništvo res ni pravljica, je pa nedvomno obdobje, ki ga je vredno (po)doživeti. Kot tudi to izjemno predstavo.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Grdi raček

Grajsko lutkovno gledališče Sevnica je Dvorano Marjance Ručigaj ozaljšalo s pravljicnim Grdim račkom. Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin je poskrbela za pravo izbiro pravljice, saj se je izvedba otrokom prijazno dotaknila številnih perečih vprašanj današnje družbe.

Z znamenito zgodbo Hansa Christiana Andersena so želeli ustvarjalci predstave opozoriti na pomen drugačnosti. Ta je dandanes bolj kot kadarkoli doslej neodtujljiv del našega življenja, se pa jo neustrezno izpostavlja. Običajno prevlada negativna oznaka. Drugačnost je nekaj nezaželenega in neprijetnega, nekaj, česar bi se morali sramovati, kar bi morali skrivati.

Zgodbo o grdem račku poznamo vsi. Vemo, da gre v resnici za laboda, ki odrašča med račkami. Te ga zbadajo, češ, poglej se, kakšen si, popolnoma drugačen od nas. Res je drugačen. A drugačnost v resnici nima negativnega prizvoka, tega smo ustvarili mi kot družba. Zakaj bi morali biti tisti, ki so drugačni, samodejno označeni za slabe, zle, manj prijetne, manj dobrodošle?

Grdi raček ni zamerljive sorte, ni maščevalen in tistim, ki se znašajo nad njim, ne želi nič slabega. Verjame pa vsem njihovim besedam, verjame, da je zaradi drugačnosti grd. A kljub temu ne hrepeni po lepoti, ki jo uzre v labodih, ko jih prvič vidi. Želi si le sreče. To pa najde šele, ko sprejme samega sebe. Ko se spremeni v čudovitega laboda, šele občuti, kaj je tisti občutek pristne sreče. Ko si nazadnje priznamo, kdo smo, ko se sprejmemo takšne, kakršni smo, šele lahko uživamo srečo v pravem pomenu besede.

In s tem vprašanjem, vprašanjem drugačnosti in pristnega jaza, se ukvarja pravljica, ob ogledu katere so otroci uživali. Ne le da so si

ogledali malce drugačno upodobitev Grdega račka, marveč so se ob njej tudi marsičesa naučili, predvsem da je drugačnost nekaj lepega in prijaznega, da je biti drugačen popolnoma v redu. V resnici je vsakdo izmed nas drugačen. Nihče ni enak drugemu, vsakdo ima edinstvene lastnosti, ki so lastne le njemu in jih v drugih ljudeh ne najdemo. To nas ne dela 'grdih', temveč edinstvene.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Kamišibaj v pravljlični sobici

O kamišibaju, japonski umetnosti pripovedovanja zgodb s slikami, smo že pisali. V zadnjem času postaja priljubljen tudi med najmlajšimi, saj ponuja edinstven vpogled v pripovedovanje, ki združuje besede in vizualno umetnost.

V pravljlični sobici Krajevne knjižnice Tineta Orla Trzin je pravljličarka Maja otrokom že večkrat predstavila različne kamišibajske zgodbe, ki so jih poslušalci sprejeli z navdušenjem. Tudi tokrat se je odločila za vsebinsko polno zgodbo s slikami. V pripovedi se je sprehodila skozi živalske zgodbe. V ospredje so stopile rdeča kokoška, mačka in miška, ki so se predstavile v različnih podobah. Dogajanje je bilo postavljeno v čaroben gozd, kjer so se živali srečevale, bivale, jo občasno druga drugi zagodle, se zabavale, smejale, včasih pa tudi sprle. Njihovo življenje je bilo prijetno.

Priredba irske ljudske pravljice Rdeča kokoška je otroke ponesla v vsakdanje življenje trojice, ki je imela dokaj običajen ritem. Muci in miški se nikdar ni ljubilo delati, najraje sta videli, da je vse delo od pometanja in kurjenja peči do drugih gospodinjstvih opravil opravila rdeča kokoška. Vse to je morala opraviti kokoška sama.

Dokler ni na prizorišče stopila pretkana lisica. Ta je vsa prijazna in ustrežljiva prekanjeno pristopila do kokoške ter jo hitro stlačila v malho. Ne mačka ne miška si nista upali pisniti, računali sta, da bo lisici dovolj ena žrtev. Pa sta se motili, požrešna lisička je pobasala tudi muco in miško ter vse tri odnesla.

Če živalce ne bi sodelovale, se verjetno ne bi rešile, tako pa so s skupnimi močmi pretentale lisičko in pobegnile. Mačka in miška sta obenem

spoznali, da je izmikanje odgovornosti slaba navada. Odtlej sta kokoški vedno radi priskočili na pomoč.

Namen kamišibaja ni zgolj zabava, čeprav so otroci te vedno deležni v dobršni meri. Marsičesa se tudi naučijo. Tokrat so dognali, da je lepo pomagati družini in prijateljem, da je treba slednje podpirati ter za njihovo dobro včasih žrtvovati tudi svoj prosti čas in se odpovedati tistemu, kar bi sicer veliko raje počeli.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Marčno dogajanje v vrtcu

Marec nam je v vrtcu postregel z zelo pestrim programom. V začetku meseca je starejše skupine drugič letos obiskala zobna asistentka. S pravljico je otroke nagovorila k zdravi prehrani in ustreznemu umivanju zob. Da ne bi ostalo samo pri pogovoru, so otroci z lastnimi ščetkami pokazali, kako si znajo umivati zobe. Ves čas so imeli na voljo posebne plišaste živali z zobmi, na katerih so lahko vadili ščetkanje.

Na zdravo prehrano se je navezovala tudi tretja abonmajska predstava z naslovom Na čirabarki. V predstavi so živali naletele na različne težave prav zaradi nezdrave hrane. Na koncu so ugotovile, da obstajajo boljše možnosti, ki jim ne povzročajo več nevšečnosti.

To pa ni bila edina predstava v tem mesecu. Vzgojiteljice skupin drugega starostnega obdobja smo za ves vrtec pripravile predstavo *O goskici, ki se je učila peti*. Zgodba govori o goskici, ki se ji je zdelo neumno, da bi v svojem življenju samo gagala. Odločila se je, da odide v svet in se od drugih ptic nauči še njihovega petja. Ko je zašla v težave, je ugotovila, da ji drugo petje ni prav nič koristilo, svojo mamico je priklicala le z gaganjem.

Marec je tudi poln lepih prazničnih dni. V prvi polovici smo praznovali gregorjevo, ki ga je skupina Sovice zaznamovala z nastopom na prireditvi v organizaciji Turističnega društva Kanja Trzin. V drugi polovici marca pa smo kot vsako leto veliko ustvarjali na temo materinskega dne. Potekala so srečanja s starši in starimi starši. Skupine so druženja izpeljale na različne načine – vrstili so se sprehodi, obisk lutkovnega gledališča, nastop otrok. Po skupinah so potekala tudi praznovanja prvega dne težko pričakanega letnega časa – pomladi.

Besedilo in foto: Irena Štebe

Velikonočna delavnica

Trzinska knjižnica je pripravila velikonočno obarvano ustvarjalno delavnico, na kateri so udeleženci izdelovali čudovite lutke. Zanje so uporabili kar prazno embalažo za jajca. Ulitki, uporabljeni na delavnici, so bili iz keramičnega prahu, kar je pripomoglo k čarobnosti ustvarjanja. Mladi in zreli umetniki so se na tedaj prihajajočo veliko noč pripravili z različnimi barvitimi umetninami, ki so na praznik ozaljšale njihove domove. Pravljličarka Maja je poskrbela, da so se ustvarjalci domov vrnili prepolni velikonočnih vtisov in že pripravljeni na naslednjo pomladansko delavnico.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Branje za dušo in telo

Marec je bil mesec žensk, aprila pa berimo za dušo in telo. Dve izbrani deli predstavljata izzive, s katerimi se moramo spopadati z dušo, srcem in telesom.

Isaac Asimov: TEMELJI I.-III.

Eden najvidnejših piscev znanstvene fantastike vseh časov, ki je poskrbel za največje premike na tem področju, v resnici pa edini prejemnik nagrade hugo, ki se podeljuje za najboljšo knjižno zbirko vseh časov. Prejeta nagrada je dokaz, da je trilogija vredna branja. Prevedena je v slovenski jezik in imamo jo na dosegu roke. Zakaj se je lotiti? Ker ima zgodba, ki jo je Asimov spisal pred več kot 80 leti, danes morda še večjo veljavo kot tedaj. Delo, ki je najprej izhajalo v obliki kratkih zgodb, predstavlja izzive, s katerimi se spoprijema galaksija, ki jo avtor popisuje. Galaktično cesarstvo drvi v obdobje medplanetarnih vojn, ki naj bi trajale več kot 30.000 let, kar je posledica nespametnih in naglih odločitev v preteklosti.

Četudi so ti izzivi v delu oddaljeni, čeprav se odvijajo v popolnoma drugem svetu, obstajajo številne vzporednice, ki jih lahko potegnemo med njegovo namišljeno in našo še kako resnično družbo – stojimo na robu prepada, bliža se obdobje barbarstva. Vodstvo zbira strokovnjake, ki bi lahko ublažili padec, kdor koli bi lahko pomagal, je dobrodošel, tudi tisti, ki jih je družba prej zavračala. A ne glede na to, kaj storijo, koliko izračunov postavijo, propada ne morejo več zaustaviti. V brezno drvi z nadčloveško hitrostjo, vprašanje je le, kako boleč bo pristanek.

Asimov se ni motil v rezultatu, se je pa motil v tem, da je družba, kjer se to dogaja, oddaljena milijone svetlobnih let – kajti ni. Družbo, v kateri se to dogaja, imamo pred nosom. Za beg je prepozno, imamo pa možnost ublažiti pristanek. Kako je to uspelo Galaktičnemu cesarstvu, si preberite v izbrani trilogiji.

Dan Lyons: ZA BOŽJO VOLJO, UTIHNITE

Toliko del na to temo smo že prebrali, a se ne naučimo, da je včasih bolje molčati! Mnogo rekov o molku obstaja, vsi pa vodijo k naslednji modrosti – svet, v katerem živimo, je vse bolj hrupen, zato se moramo vsaj občasno naučiti molčati. Ne vedno le zaradi drugih, temveč tudi zaradi sebe. Če pustimo hrupu družbe, da nas posrka, bomo zelo težko našli izhod. O tem v svojem zadnjem delu spregovori Dan Lyons. Poudarja, da znanje že posedujemo, vendar ga preredko uporabljamo. Saj vemo, da je včasih bolje držati jezik za zobmi, a se v tistem trenutku kar ne moremo zadržati. Vemo, da lahko s poslušanjem odnesemo veliko več kakor z blebetanjem, zato pa imamo ena usta in dve ušesi in ne nasprotno. Pa se kar ne zadržimo. Vsi pametujemo, ko gre za tovrstne izzive pri drugih, saj imamo teoretično znanje, ko ga moramo pa sami prelini v prakso, se položaj nenadoma spremeni. Naenkrat pozabimo vse, kar vemo o tem. Spet želimo imeti zadnjo besedo, želimo preglasiti vse, želimo, da se nas sliši. A dejstvo je, da že dolgo ne velja več, da v družbi preživi najmočnejši in najglasnejši. Preživi

najmodrejši, tisti, ki je učljiv in vodljiv. Oseba, ki želi le vse preglasiti, pa to ni. Lyons se zato v delu opira tudi na lastne izkušnje z namenom poduka in na to, kako se lahko naučimo in usvojimo to večino tihega spreminjanja lastnega življenja.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Poezija zdravi že peto leto zapored

Knjižnica Domžale je v letu 2020, v zahtevnem obdobju pandemije, predlagala drugačno cepivo. Z natečajem Poezija zdravi so skušali v trpeči družbi zapolniti vrzeli, ki so jih pustila odpovedana srečanja, onemogočena druženja, začasno tudi oteženi obiski knjižnice. Na razpisani natečaj so se ljudje z veseljem odzvali in to počno še danes. Letos je natečaj potekal od 8. februarja do 1. marca, odzvalo se je 22 ljubiteljev poezije, poslali oziroma oddali so 24 pesmi. Te so ubesedovale raznovrstne motive: od nesrečne ljubezni, osamljenosti, bolečine in trpljenja do svetlejših tematik – svetlobe, sonca, pomladi. Med poslanim gradivom se najde tudi kakšen haiku, redki niso niti humorni verzi. Po pregledu so oddana besedila tudi razstavili v večnamenski dvorani Knjižnice Domžale, kjer si izbrana dela lahko sami preberete. Čudovita priložnost za zaznamovanje svetovnega dneva poezije, ki ga slavimo na prvi pomladni dan, 21. marca.

HALO OLJE

080 11 37

Naročite kurilno olje na dom!

www.halo-olje.si

info@halo-olje.si

TRZINCI – NAŠ PONOS

Zdenka Kopač, vodja Krajevne knjižnice Tineta Orla Trzin

V marčevski številki smo že zaznamovali 20 let uspešnega delovanja Krajevne knjižnice Tineta Orla Trzin, ki je od uradnega odprtja v februarju 2004 zamenjala nekaj vodij. S 1. junijem 2009 je to vlogo prevzela Zdenka Kopač, 1. junija letos jo bo tako opravljala že 15 let. Delo Zdenka opravlja s srcem in dušo ter z veseljem.

V zadnjih 15 letih se je marsikaj spremenilo. Treba je bilo stopiti v korak s časom, se prilagoditi novim razmeram, tehnologiji, ki je iz dneva v dan močnejša. Ob odprtju je trzinska knjižnica veljala za najsodobnejšo enoto Knjižnice Domžale, četudi je bil nabor knjižnega gradiva tedaj še skromnejši. V 20 letih obstoja pa se je v knjižnici nabralo veliko knjižnega, neknjižnega in drugega gradiva, danes so na voljo tudi številne igre, v čitalnici lahko prebirate dnevno in tedensko časopisje, si ogledate revije, na otroškem oddelku se lahko tudi poigrate. Vse to

pa ne bi bilo mogoče, če enota ne bi bila vseskozi ustrezno vodena.

Vodja že skoraj 15 let skrbi, da se bralci in tudi naključni obiskovalci v knjižnici dobro počutijo, da vanjo radi zahajajo, tudi ko ni potrebe po knjižnem gradivu ali izposoji revije. Radi se vračajo na klepet in druženje, saj v tem hramu kulture vlada tako prijetno razpoloženje, da se v resnici iz nje nikomur ne mudi domov.

Zdenka že vrsto let gradi odnose s tukajšnjimi skupnostmi in društvi, z Občino Trzin in nasploh z ljudmi, ki redno obiskujejo knjižnične prostore. Prav to pripomore k dejstvu, da se ljudje tako radi vračajo. Poleg tega skrbi za redne družinske delavnice, ki se jih z veseljem udeležujejo tako mladi kot starejši. Nadvse obiskane so otroške predstave. Pohval so deležni tudi skrbno izbrani in dobro pripravljene literarni večeri, predstavitev knjig in sorodna srečanja. Ljubiteljice pisane besede se silno rade srečujemo na mesečnem knjižnem klepetu, poleg tega pa so nam vselej na voljo barvite razstave z različnih kulturnih, literarnih, glasbenih in še marsikaterih drugih področij.

»V življenju ni naključij,« pravi vodja trzinske knjižnice. »Moj prvi delovni dan je bil 23. april (pred mnogo leti), svetovni dan knjige. Očitno mi je bil ta poklic namenjen. Sreča je, če imaš rad ljudi in knjige in otroški živžav in knjižni klepet starejše generacije. Petnajst trzinskih let je minilo kot blisk in pogled nazaj mi pove, da so bila to srečna leta.«

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Knjižni klepet, v marec odet

Naš knjižni klepet je bolj damsko odet, zato smo marčevski klepet posvetile predvsem samim sebi – damam, ženskam, gospodičnam, mladenkam. Poleg cvetic smo si poklonile nabor lepih misli, srečanje pa smo tudi pevsko obarvale.

Tokrat se nam je pridružila nova članica, za katero verjamem, da je v pogovoru uživala, saj smo se v razpravi oprle na zgodovinski razvoj dneva žena, se pogovorile o različnih zaznamovanih materinskega

dne doma in po svetu, si pogledale cvetje, ki ga v različnih državah moški namenijo ženskam ob njihovem prazniku, poleg tega pa se navezale tudi na literaturo, ki jo je spisala ženska roka oziroma v kateri prednjačijo protagoniste.

Vodja Krajevne knjižnice Trzin je v zunanji vitrini pripravila razstavo, s katero se je lepo poklonila ženskam kot osrednjim likom v slovenski in tuji literaturi, hkrati pa podala čudovito iztočnico za tokratni klepet.

Na razstavi, ki je še vedno na voljo, so razstavljene študije, ki pripovedujejo različne zgodbe o tem, kako so se pravice žensk razvijale in oblikovale, pogledate pa si lahko tudi nekaj manj znanih, a zato nič manj pomembnih avtoric in njihovih močnih zapisov. Poleg omenjene

motivike, izpostavljene na razstavi, smo se knjižne klepetalke poglobile v različna vprašanja in vloge spolov na političnem in gospodarskem področju ter se dotaknile perečih vprašanj enakopravnosti, vse to pa vseskozi lepo povezovala s prebranim čtivom.

Vsako srečanje je dodatno podkrepljeno s temo, ki v tistem trenutku izstopa oziroma zahteva največ pozornosti. Kot predane bralke, strastne raziskovalke kulturne zgodovine in predvsem osebe, ki si rade izmenjujejo mnenja, pa smo še posebej naklonjene priložnosti, da se ob klepetu, dobrotah na mizi ter omamnem vonju kavice ali toplega čaja še česa naučimo.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Tradicionalno zdravilstvo naših prednikov

Študijski krožek Etno - fletno, katerega cilj je ohranjanje in ozaveščanje o naši bogati kulturni dediščini, je 14. marca v Jefačnikovi domačiji izvedlo predavanje z naslovom *Tradicionalno zdravilstvo naših prednikov*. Bajeslovje, vraštvo oziroma zdravilstvo, alkimija, homeopatija, bajaličarstvo, zeliščarstvo in njihova vloga v preteklosti – to je bilo le nekaj tem, o katerih je govoril raziskovalec zgodovinske izvirnosti Slovencev Simon Prosen.

Prosen je predaval bos. Kot smo izvedeli, mu to pomeni svobodo.

Simon Prosen, po izobrazbi strojni inženir, je strasten raziskovalec slovenske preteklosti, duhovnosti in bajeslovja. Pravi, da sta mu pri tem v veliko pomoč strojniški analitični um in logično mišljenje, ki ju dopolnjuje z intuicijo in čutnimi zaznavami. Zase pravi, da je povestičar oziroma nekdo, ki neobremenjeno zapisuje zgodovino in jo po svoji vesti predaja naprej. Namen njegovega raziskovanja in pisanja je, da zgodovina spet postane učiteljica življenja, mi pa ponosni potomci slavnih prednikov. Prepričan je, da smo Slovenci potomci prvotnih evropskih staroselcev in da je slovenščina njihov najmanj potujčeni jezik. Imamo namreč najbolj ohranjeno in bogato bajeslovje. Celo zapisanega ga imamo, v bajkah in povestih. O našem bogatem bajeslovju je govoril tudi svetovno znani mitolog in jezikoslovec Nikolaj Mihajlov.

Prosen je med poldrugo uro dolgim predavanjem predstavil nekaj starodavnih načinov in praks zdravljenja, ki so jih uporabljali naši predniki, jih podrobno opisal in obiskovalcem zaupal svoje izkušnje. Pri tem je poudaril: »Pomembno je, da smo v stiku s seboj in svojim telesom, ga poslušamo in mu sledimo.« Naši predniki so uporabljali vse, kar danes poznamo kot alternativno zdravljenje, le da so hkrati uporabljali več tehnik, od zeliščarstva, homeopatije, ravnanja kosti, magnetizma, zagovorov, prerokovanja, in tudi več ravni, od fizične, duhovne, energijske, prehranske do simbolizma. Ljudje smo si različni in za uspešno zdravljenje je treba do posameznika različno pristopiti. Pri tem so naši predniki uporabljali tudi različna orodja, kot sta brtin kot simbol plodnosti in trojak kot generator za zbiranje energije. Zelo je bil razširjen post, ki so ga dojemali kot način življenja. Pomembno vlogo je igrala tudi alkimija, pri čemer je predavatelj izpostavil koloidno srebro. Poudaril je še moč besede, ko je govoril o urokih in zagovorih, ter simbolizem, pri katerem je kot primer navedel pentagram, ki so ga nekoč vrezali na otroške zibelke, da zli duhovi ne bi škodovali dojenčkom. Govoril je o homeopatiji, bajaličarstvu oziroma radiesteziji, zeliščarstvu, samomasazi in bosonoštvu. Pa o treh ključnih dejavnikih z veliko močjo, to so morska sol in njena zmožnost fermentacije (kislota zelje), živa voda in njen spomin ter sonce, brez katerega ni življenja. Spregovoril je še o najzlahtnejši hrani po starodavnem izročilu. Ena je ajda, ki ne vsebuje glutena, se je ne da gensko spreminjati in preživi tudi brez sonca. Druga sta vinska trta in rdeče vino (refošk in teran), ki nas poživlja. Pri tem se je navezal na sporočilo bajke Kurent in vesoljni potop, spomnil pa je tudi na teto Pehto. Ključne so tudi gobe, zlasti micelij oziroma njihov prepreden podzemni del, po katerem gobe ko-

municirajo z drugim rastlinjem.

Prosen je povedal, da se je veliko te stare modrosti ohranilo še po koncu druge svetovne vojne, naša generacija pa jo je pozabila ali nevede zanemarila. Nekaj od opisanega se uporablja še danes, ozko specializirano in v veliko manjši meri, kot bi se lahko, a počasi se le vrača.

Obiskovalci so z navdušenjem poslušali njegovo predstavitev bogate zapuščine slovenskega naroda. Za nekoga, ki mu je prisluhnil prvič, je bilo vsega nekoliko preveč, drugi so mu zagotovo lažje sledili. Vsekakor pa je njegovo delo izrednega pomena za ohranjanje védenja in razumevanja dediščine, ki so nam jo predali naši predniki in ki jo moramo ohraniti za naše zanamce.

Besedilo in foto: Tanja Jankovič

GŠd Glasbena šola Domžale

vabi v svoje vrste mlade glasbenike!

GLASBENA ŠOLA DOMŽALE
(oddelki Domžale, Mengeš, Moravče) vabi k vpisu!

Vpisujemo mlade nadobudneže, ki bi se želeli naučiti igrati na harmoniko, trobento, pozavno, tubo, citre, harfo, oboo, saksofon, klarinet, violino, klavir, violončelo, flavto ali kitaro. Morda si to ti?

Optimalna starost za vpis na instrument so učenci prve triade osnovne šole, za petje pa starejši mladostniki ob koncu mutacije.

**VABLJENI,
DA SE NAM
PRIDRUŽITE!**

Sprejemni preizkusi bodo 24. maja 2024. Za več informacij spremljaj našo spletno stran: www.gs-domzale.si!

Tam bo možna tudi prijava na sprejemni preizkus (od 6. do 20. maja 2024).

Zgodovinska mesta: Brežice

Na marčni torek smo se pohodniki Društva upokojencev Žerjavčki Trzin odpravili v Brežice, in to z vlakom. Vožnja do tja je trajala in trajala, kot da se peljemo na konec sveta. V Posavskem muzeju so nas lepo sprejeli in popeljali po tamkajšnjem gradu. V Viteški dvorani gradu potekajo vse pomembne prireditve teh krajev. Naša spominska fotografija je nastala v tej prekrasni dvorani. Z enotno vstopnico smo si ogledali še vodovodni stolp. Tudi po njem nas je popeljala lokalna vodnica, ki je vsa navdušena pripovedovala o obnovi tega stolpa. V njem je na novo zgrajeno dvigalo, zgodbe o vodi pa poslušaj tudi v vsaki etaži stolpa. Čudovit razgled na vse štiri strani neba pa se odpre v šestem nadstropju. Vsekakor je to novost treba videti v živo. Pred vrnitvijo domov smo se posladkali še z Dragičinim biskvitom in brežiško kavico. Kmalu se oglasimo še iz Škofje Loke in Celja.

Besedilo in foto: Milica Erčulj

Načrtovane naloge v Združenju borcev za vrednote NOB Občine Trzin

V Združenju borcev za vrednote NOB občine Trzin smo na občnem zboru, ki je potekal 15. marca, določili naloge. Predsednik društva je prisotnim članom združenja in povabljenim gostom predstavil smernice in načrtovane dejavnosti, ki so jih pripravili skupaj s člani izvršilnega odbora za letošnje. Spodaj predstavljeni načrt dejavnosti je bil prisotnim predan v obravnavo in sprejet brez glasu proti. V nadaljevanju predstavljam del dejavnosti v skrženi obliki.

Kot vsako leto bomo tudi v 2024 skrbeli za vzgojo vrednot, kot so ljubezen do domovine, solidarnost, svobodna beseda, tovarištvo, poštenost, pravičnost, mir in medsebojna pomoč. Člani izvršnega odbora smo že lani z dejanji spremljali stanje pri članih in imamo namen v prihodnje pomagati, če bi bil kdor koli od naših članov pomoči potreben. Solidarnost in skrb za sočloveka morata še naprej biti eno izmed vodilnih načel in taka dejanja predstavljajo tovarištvo v pravem pomenu besede.

Poleg vsako leto ponavljajočih se dogodkov bomo letos ob 85. obletnici poboja treh aktivistov 9. oktobra pripravili komemoracijo na Jefačnikovi domačiji, kjer je postavljena spominska plošča trem političnim delavcem: Janezu Burji - Mirku, Mihu Vrhovniku - Blažu in Jožetu Podgoršku - Rudiju, ki so jih na tem kraju ubili nemški okupatorji s sodelavci.

V soboto, 18. maja, imamo v načrtu organizacijo srečanja članov našega združenja z občani Trzina in povabljenimi gosti na parkirišču za kulturnim domom v Trzinu. Zanjih 24 let pripravljamo prireditev, s katero se predstavimo širšemu občinstvu s kulturo, družabnostjo in drugimi dejavniki, ki predstavljajo naše združenje. Nastopali bodo člani godbe, pevci in recitatorji, imeli bomo pozdravni govor župana in slavnostnega govornika. V našo družbo bomo ponovno povabili člane okoliških združenj Zveze borcev za vrednote NOB, člane okoliških veteranskih organizacij ter njihove praporščake in druge goste. Občina nam pri organizaciji vedno priskoči na pomoč, za kar se županu tudi zahvalimo.

V aprilu imamo predviden izlet v Kočevsko Reko, kjer si bomo ogledali bunker Škrilj. Druga točka pa bo ogled Kočevskega muzeja, kjer je bil med drugo svetovno vojno zbor odposlancev.

V okviru dneva mrtvih bomo pripravili komemoracijo s kratkim programom pred Osnovno šolo Trzin ob spomeniku padlim trzinskim borcem. Računamo na pesmi pevskega zbora Žerjavčki, ki so se že večkrat izkazali kot »hišni pevski zbor«, saj pri njih poje kar nekaj naših članov.

Med naše naloge spada tudi skrb za spominska obeležja, ki so postavljena na ozemlju trzinske občine. Člani našega združenja se čez leto trudimo, da jih ohranjamo v stanju, kot jim pripada.

Skozi leto se člani združenja udeležujemo spominskih dogodkov ob raznih obletnicah, komemoracijah in prazničnih dogodkih ki jih prirejajo sorodna združenja, ki delujejo v sosednjih občinah (Mengeš, Domžale, Kamnik, Lukovica, Litija, Moravče) in širše.

Ob koncu leta načrtujemo organizacijo noveletnega srečanja članov in vseh nečlanov, ki nam pomagajo ob naših prireditvah in so pomembni

za lažjo organizacijo dogodkov. Veseli smo njihove pomoči in se jim za to vsakič posebej zahvalimo in jih radi povabimo na naše srečanje, četudi niso člani našega združenja.

Za izvedbo vseh dejavnosti je poleg sredstev, ki jih pridobimo na razpisih, s članarino in donacijami, porabljenih veliko ur prostovoljnega dela naših članov, kar nam pomeni izvedbo načrtovanih nalog. Za izvedbo nekaterih dejavnosti poskrbimo kar člani s svojim delnim prispevkom ali pa plačilom stroška v celoti, kar pomeni, da nam nekaj pomeni tudi to, da smo takrat skupaj ljudje s pozitivno miselnostjo in podobnimi življenjskimi nazori, ki gojijo enake človeške vrednote.

Rastko Kotar

PRODAJA IZDELKOV
GIVOS d. o. o.
 Srednja vas 73, 4208 Šenčur

- Vrtno in balkonske ograje
- Dvoriščna vrata
- Različne barve in različni ograjni in vratni modeli

ALU ograje

PVC ograje

Kontaktirajte nas

☎ 040/568-000 🌐 www.givos.si ✉ info@givos.si

Območno srečanje odraslih pevskih zasedb

Območno srečanje odraslih pevskih zasedb so s prvim nastopom začeli pevke in pevci Mešanega pevskega zbora Kulturnega društva Ivan Hribar Trzin.

V sredo, 6. marca, je v Kulturnem domu Lukovica potekalo območno srečanje odraslih pevskih zasedb, ki so se ga udeležili tudi pevci iz naše občine. Nastopili so na prvi dan srečanja, ko se je predstavilo skupno dvanajst pevskih zborov in vokalnih skupin iz petih občin, ki delujejo v okviru območne izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Domžale. Prvi so nastopili prav pevci iz Trzina. Mešani pevski zbor Kulturnega društva Ivan Hribar Trzin in Ženski pevski zbor Trzinke sta pod vodstvom zborovodje Primoža Leskovca zapela pesmi *Pod oknom* (France Prešeren) in *Na lipici zeleni* (Ivan Resman). Šesta po vrsti

Trzinski glas je zunaj meja naše občine širil tudi Ženska vokalna skupina Čivke (Kulturno-umetniško društvo Franc Kotar Trzin) ob spremljavi kitare, ki jo je igral njihov umetniški vodja Matej Vrtič.

pa je nastopila še Ženska vokalna skupina Čivke, ki deluje pod okriljem Kulturno-umetniškega društva Franc Kotar Trzin. Na nastopih jih spremlja njihov umetniški vodja Matej Vrtič, ki popestri ženske glasove z vokalnim basom, bitboksom in kitaro. Občinstvu so se predstavili s skladbama *Rivers of Babylon* (Trevor McNaughton) in *Sreča na vrhovi* (Svetlana Makarovič). Za konec so vsi nastopajoči, bilo je skoraj tristo pevk in pevcev, zapeli skupno pesem *Tam, kjer sem doma*.

MPP

Foto: Drago Juteršek

Zgodovinsko-humanistični krožek

V Centru aktivnosti Trzin se v letu 2023/24 enkrat na mesec srečujemo v Zgodovinsko-humanističnem krožku. Tematsko se posvečamo sprehodom v zgodovino človeka in družbe s posebnim poudarkom na razvoju umetnosti in kulture v različnih obdobjih.

Tematsko rdečo nit letošnjih raziskovalnih pogovorov smo namenili zgodovini tistega človeškega vedenja, za katero danes mislimo, da je »civilizirano« – s posebnim ozirom na tisti del sveta in družbo, ki ga danes označujemo kot »zahodno civilizacijo«. Kaj v tem okviru razumemo kot »civilizacijo« v primerjavi z izrazom »kultura«? Ali poleg »zahodne« obstajajo tudi druge civilizacije sodobnega sveta in po katerih merilih jih med sabo primerjamo?

Ob sprehodu skozi preteklost (npr. od antične Grčije in Rima do noveveške Evrope) najprej opazimo, da se zahodni človek ni od nekdaj védel tako, kakor danes običajno mislimo, da je zanj značilno, ko rečemo, da je »civiliziran«.

Kako se je v zgodovini Evrope izoblikoval pojem »civilizacija« in do kakšnih razlik pri rabi te besede je prišlo na angleškem, francoskem

in nemškem govornem območju? Ali ni civilizacija zgolj nekakšen mit stare Evrope, nekdanje kolonialne gospodarice sveta, kot menijo nekateri kritiki tega pojma? Če ne, potem nas zanima, kako se je pravzaprav dogajalo »civiliziranje« Zahoda. Kaj vse je vplivalo na to, da sodobni prebivalci Evrope in Severne Amerike sami sebe razumemo kot pripadnike zahodne civilizacije? Kakšne vrednote, ideali, merila, skupna tradicija in prepričanja nas ob tem povezujejo? Kako so na njihovo oblikovanje skozi čas vplivali razvoj znanosti, filozofije, religije, umetnosti, tehnike, politične in pravne misli ter pogoste vojne in oblikovanje modernih držav? So se ob nenehnem spreminjanju družbenih struktur na svoj način spreminjale tudi osebnostne strukture posameznikov? Je tako imenovana »zahodna civilizacija« še vedno projekt v nastajanju, ki se spreminja tudi zaradi izmenjav z drugimi civilizacijami sodobnega sveta?

Za konec dodajamo še komentar Julije Logar, ki krožek obiskuje: »V Center aktivnosti Trzin sem se vključila ob začetku delovanja decembra 2010, ko je bil še v prostorih Doma starejših občanov Trzin. Moja formalna izobrazba sega na področje naravoslovja in družboslovja, zato sem pri izbiri dejavnosti poskušala vključevati in uravnotežiti obe področji. Letošnjo sezono obiskujem računalništvo, uporabo pametnih telefonov in zgodovinsko-humanistični krožek. Želim, da bi mi zgodovina in humanistika pomagali razumeti svet v sedanjosti in preteklosti kot tudi človeško kulturo, družbo in zgodovino. Upam, da mi bodo pridobljena spoznanja omogočila, da kritično razmišljam in oblikujem lastno mnenje ob celovitem razumevanju sveta.«

Besedilo in foto: Ana Volč

Zanimiv začetek leta v Medgeneracijskem društvu Jesenski cvet

Mag. Mateja Prosen

Prvo intervizijsko srečanje je v februarju potekalo v Trzinu. Ob 8. uri zjutraj so za nas v Gostilni Trzinka pripravili sladek zajtrk in kavico. Potem smo se pogovarjali o skrbi zase in ugotavljali, kako smo uspešni pri tem v vsakdanjem življenju. Da poskrbimo zase, ne potrebujemo veliko. Včasih je dovolj, da v sebi prepoznamo, kako se počutimo, in se zatem vprašamo, kaj v tistem trenutku potrebujemo zase. Včasih je dovolj, da se nadihamo svežega zraka, spijemo skodelico kave ali namenimo svoj čas tistemu, po čemer hrepeni naše srce. Delavnico je vodila mag. Mateja Prosen, strokovna delavka in organizatorka lokalne mreže ZDSGS z naslovom Skrb zase. Izobraževanje voditelj je potekalo v obliki delavnice. Z zanimanjem smo poslušali predavanje Mateje in reševali naloge. Meni in Ivanu je bilo posebno všeč, ker je bilo tako blizu.

V Trzinu imamo Center za krepitev zdravja Zdravstvenega doma Domžale. Člani društva Jesenski cvet smo na povabilo odšli v Center aktivnosti Trzin tešči, tam je za prijavljene člane ekipa zdravstvenega doma izvajala meritve krvnega tlaka, krvnega sladkorja in holesterola. Ko smo to opravili, nas je prevzela druga ekipa fizioterapevtov. Razgibi

Predavanje in predstavitev Centra za krepitev zdravja

bali smo se in opravili test vstajanja s stola. Naša članica Zinka ga je opravila nadpovprečno dobro. Sledilo je predavanje o zdravem življenju in kaj nam ponuja Center za krepitev zdravja. Veseli, da smo vse dobro opravili, smo člani skupine Naše vezi Trzin na četrtek, ki je naš dan, odšli na kavico in rogljiček.

Na naš dan, v četrtek, 28. marca, smo v Medgeneracijskem društvu Jesenski cvet opravili občni zbor, v pripravo katerega je bilo vložene veliko dela. Na zboru smo potrdili uspešno opravljeno delo in finančno poslovanje v letu 2023 ter potrdili finančni in delovni načrt, ki ga že izvajamo. Podeljena so bila priznanja za dolgoletno vodenje skupin. Hvala vsem voditeljem skupin za naše prostovoljno delo! Po občnem zboru so nam v Jamarskem domu na Gorjuši pripravili odlično kosilo. Uživali smo v dobri hrani in pogovoru.

Udeleženci na občnem zboru na Gorjuši

V društvu se staramo in pogrešamo mlajše upokojence, da bi nam pomagali voditi skupine. Novi voditelj opravi izobraževanje, ki traja eno leto. Po tem lahko ustanovi skupino za samopomoč starih ljudi. Voditelj se nato vsako leto izobražuje na seminarjih in strokovnih ekskurzijah. Zame je bilo izobraževanje zelo zanimivo in uživala sem. Tudi seminarji, ki nam jih pripravi strokovna služba Zveze društev za socialno gerontologijo, so zelo dobri in množično obiskani. Lepo vabljeni v naše društvo Jesenski cvet.

Besedilo in foto: Jožica Trstenjak

Redni letni zbor OZVVS Domžale

Prvi dan po pomladnem enakonočju smo se veterani vojne za Slovenijo v Radomljah zbrali na občnem zboru z namenom, da se ozremo v preteklo leto in načrtamo smernice, ki bodo naše vodilo v tem letu.

Predsednik združenja Janez Gregorič je podal poročilo o opravljenem delu. Ob prvi obletnici vojne v Ukrajini smo gostili publicista Igorja Lipuščka in nekdanjega načelnika GŠSV Dobrana Božiča ter skupno ugotavljali, da goloba miru verjetno še ne bo kmalu na spregled. Kakšni nesmisli so vojne, se prav zagotovo najbolje zavedamo prav vojni veterani.

Poleg običajnih slovesnosti ob državnih praznikih smo priredili tudi spominski slovesnosti ob obletnici trzinske bitke in raketiranja radijskega oddajnika Domžale. S spominskim pohodom smo v Mengšu in Mengeški Loki počastili odkritje dveh obnovljenih spominskih znamenj za tajna skladišča orožja in vojaške opreme v letih 1990-91. Udeležili smo se še nekaterih veteranskih spominskih pohodov po različnih krajih naše domovine. Obiskali smo učence devetih razredov osnovnih šol in jih seznanjali z obdobjem nastanka naše lepe, a premalo spoštovane države Slovenije. Udeležujemo se veteranskih športnih iger in tudi sami smo organizirali streljanje z orožjem, kajti fronte so na vseh koncih sveta in nikoli ne veš, kdaj bo treba v akcijo. Ena ta-

kih front, tokrat vremenska, je v avgustu prizadela tudi 25 naših članov na območju upravne enote Domžale. Povabili smo jih na izlet po Dalmaciji, da so vsaj za nekaj dni pozabili na deročo vodo, ki je iznenada zalila njihove domove.

Srebrno plaketo ZVVS je prejel sekretar združenja Vasja Novak, vneti skrbnik naše muzejske zbirke v Mengšu, Marko Trampuž pa je na zboru Zveze veteranov vojne za Slovenijo v Laškem prejel red ZVVS III. stopnje.

Po finančnem poročilu smo ugotovili, da nam še ni treba iti med brezdomce, tako da smo si ob koncu privoščili pogostitev in sproščeno druženje. Za najem dvorane Kulturnega doma se zahvaljujemo Krajevni skupnosti Radomlje.

Prejemnik srebrne plakete ZVVS Vasja Novak

Janez Gregorič
Foto: M. Letnar

Futsal klub Trzin: Pogled na sezono selekcije U13

Letošnje državno prvenstvo U13 je prineslo nove izzive in izkušnje za našo mlado selekcijo Futsal kluba Trzin. Tekmovanje, ki je bilo razdeljeno na dve konferenci, vzhod in zahod, je postreglo s številnimi napetimi obračuni in priložnostmi za rast naših igralcev.

Selekcija U13 Futsal kluba Trzin pod vodstvom trenerja Danijela Mitrovića se je izkazala s trdim delom in vztrajnostjo skozi vso sezono. Kot zmagovalci vzhodne konference smo se uvrstili v končnico, kjer so naši mladi igralci pokazali veliko mero bojevitosti. V četrtfinalu smo uspeli premagati ekipo Olimpije, kar je bil nedvomno vrhunec naše sezone.

Polfinale in boj za tretje mesto pa sta pokazala, da je pred našo ekipo še veliko dela. Po tesnem porazu z Ajdovščino v polfinalu in ponovnem soočenju z ekipo Meteorplast Šic Bar za tretje mesto, ko smo prav tako morali priznati premoč, je naša selekcija U13 državno prvenstvo končala na četrtem mestu. Čeprav rezultati niso bili vedno v naš prid, so te izkušnje neprecenljive za razvoj naših mladih igralcev.

Futsal kot orodje za rast in razvoj

Futsal je izjemen šport, ki mladim igralcem omogoča, da razvijejo svoje tehnične spretnosti, hitrost odzivanja in razumevanje igre v dinamičnem okolju. V Futsal klubu Trzin smo predani temu, da mladim športnikom zagotovimo okolje, kjer lahko rastejo, se učijo in razvijajo tako na igrišču kot zunaj njega.

Odprtje nove športne dvorane in vabilo v šolo futsala

Konec maja bo za naš klub še posebej pomemben dogodek – odprtje nove športne dvorane. To bo priložnost za vse zainteresirane, da se pogloblje seznanijo z našim klubom, našo filozofijo in programom za mlade. Članska ekipa bo ob tej priložnosti odigrala prijateljsko tekmo, kar bo odlična priložnost za druženje in spoznavanje futsala.

Vabimo vse vaščane in druge zainteresirane, da se nam pridružijo ob tej priložnosti. Prav tako bo mogoče pridobiti vse informacije o vpisu v našo šolo futsala za naslednjo sezono. Prepričani smo, da je futsal odlična izbira za otroke in mladostnike, ki iščejo dinamičen in zabaven šport, ki spodbuja skupinsko delo in osebni razvoj.

V Futsal klubu Trzin smo predani zagotavljanju najboljših možnosti za razvoj mladih talentov in gradnji močne skupnosti ob našem športu. Vabimo vas, da postanete del te navdušujoče poti.

Miran Bandur

Foto: arhiv Futsal kluba Trzin

Znova o šahu

Z leve: Marko Coklin in Peter Krupenko

Vsaj nekateri ljubitelji šaha ste že skoraj štiri mesece prikrajšani za prispevek, ki bi prinesel vesti o dogajanju na črno-belih poljih. V tem obdobju smo šahisti odigrali le tri ligaške dvoboje v ljubljanski ligi, potem pa se je zaradi šolskih počitnic in mednarodnega turnirja v Novi Gorici začel premor. Bom pa zato več napisal o samem dogajanju v ligi in o tekmovanju za pokal ŠZS, na katerem smo Trzinci znova zablesteli z odmevnim dosežkom. Najprej si oglejmo rezultate vseh do zdaj odigranih šestih krogov. Začeli smo z medsebojnim srečanjem obeh trzinskih ekip v prvem krogu, ko je močnejše moštvo premagalo klub-ske nasprotnike:

1. krog: ŠK Trzin Buscotrade : ŠK Trzin	4 : 0
Peter Krupenko : Miha Lanjšček	1 : 0
Gregor Raspor : Kostja Konvalinka	1 : 0
Hinko Krumpak : Franci Banko	1 : 0
Jernej Suhadolnik : Dušan Filipič	1 : 0
2. krog: ŠK Ig : ŠK Trzin Buscotrade	2½ : 1½
ŠK Trzin : ŠD Vrhnika	½ : 3½
3. krog: ŠK Trzin Buscotrade : ŠK Ljubljana Tajfun	3½ : ½
Zelenci LPP : ŠK Trzin	1½ : 2½
4. krog: ŠD Vrhnika : ŠK Trzin Buscotrade	3½ : ½
ŠK Trzin : ŠK Komenda Pogi	2½ : 1½
5. krog: ŠK Trzin Buscotrade : ŠK Višnja Gora	3½ : ½
ŠK Medvode : ŠK Trzin	2½ : 1½
6. krog: ŠK Trzin Buscotrade : ŠK Medvode	2 : 2
ŠD Kočevje : ŠK Trzin	2 : 2

Z leve: Anže Borišek in Hinko Krumpak

Za zdaj smo kljub manjšemu spodrsrljavu v zadnjem krogu na lestvici uvrščeni na odlično drugo mesto, naše drugo moštvo pa domuje na štirinajstem mestu, torej sta za njim še dve ekipi. Preostali trije krogi bodo na sporedu v aprilu, ko je predviden tudi običajen zaključni turnir petih krogov v pospešenem tempu.

Pomemben nastop smo opravili v minulem mesecu, ko smo se prvič udeležili pokalnega tekmovanja ŠZS, ki je potekalo v Zagorju ob Savi. V petih krogih turnirja, ki je potekal v treh zaporednih dneh, smo dosegli tri zmage ter po en neodločen izid in en remi. Premagali smo Šahovski klub Zagorje ob Savi (4 : 0), Šahovski klub Val Koper (4 : 0) in Šahovski klub Rudar Trbovlje (3½ : ½). Neodločen izid smo iztržili v spopadu s Šahovskim klubom Slovenj Gradec, izgubili pa smo proti Šahovskemu klubu Impol Slovenska Bistrica. Našteti rezultati so nas ob koncu pahnili na nevhvaležno četrto mesto med 18 ekipami, ki pa so v svojih vrstah imeli tudi številne šahiste s precej višjimi šahovskimi ratingi od naše peterice. Zato je to izvrsten dosežek, saj smo le za las ostali brez novega pokala. Z odličnimi igrami so se tokrat izkazali: Nesib Jukan, ki je na prvi deski zbral 2 točki v štirih partijah. Peter Krupenko je dosegel rezultat 3 točke (4), Hinko Krumpak 4 točke (5), Anže Borišek 3,5 točke (5) in Jernej Suhadolnik 1 točko v eni partiji. Zmagala je ekipa Šahovskega klub Žalec pred celjskim šahovskim klubom in moštvom ŠD Kočevje.

Besedilo in foto: Andrej Grum

Jubilejni, že 20. dvoranski nogometni turnir odlično uspel

Tokrat je športna prireditev, poimenovana po zavetniku zaljubljenih, potekala mesec dni pozneje kakor sicer, drugo marčno soboto je Trzin znova živel za nogomet! Navkljub skorajšnjemu odprtju nove večnamenske dvorane ima dobra stara šolska telovadnica v njeni bližini vendarle tolikšen čar, tradicijo in veljavo, da je bilo 12 prostih mest za sodelujoče ekipe tako rekoč takoj »zasedenih« – in prav je tako, saj je Valentinov turnir že zdavnaj prerasel lokalne okvire, na njem pa so se kalili in se dokazujejo številni talenti okroglega usnja.

Tekmovanje je tudi tokrat potekalo po že ustaljenem ritmu: dopoldanski del je namenjen srečanjem v skupinskem delu, popoldanski in večerni termini pa so rezervirani za izločilne boje in končne odločitve. Na tribunah so prireditelji čez dan naštel dve stotnji gledalcev, navigači nastopajočih ekip pa so bili dodatna motivacija tekmovalcem, saj so vséčne poteze nagrajevali z bučnimi aplavzi. Srečanja so, kot se za ta šport tudi spodobi, postregla z zamujenimi priložnostmi, domiselnimi akcijami, bravuroznimi individualnimi veščinami, prekrasnimi zadetki, spektakularnimi obrambami ... – dolgočasno zares ni bilo!

Dodana vrednost nogometno obarvane sobote sta bili tudi priložnostna galerija najzanimivejših foto- in videourinkov dveh desetletij turnirja ter razstava dosedanjih pokalov za zmagovalce, nekaj dresov, žog in parov nogometne obutve (v dvajsetih letih se tudi tu pozna tehnološki napredek) in navijaških transparentov, kar je bilo imenitna iztočnica za obujanje spominov in sproščene pogovore na poznejšem družabnem srečanju. A več o tem malce pozneje.

»Perutnina Petek«, zmagovalci letošnjega jubilejnega 20. Valentinovega turnirja

Dolgo pričakovani praznik nogometa je najbolj osrečil ekipo Perutnina Petek, ki je v napetem finalu strla odpor moštva Antimon, pred tem pa so v tekmi za tretje mesto mladi domačini FC Trzin po izvajanju kazenskih strelav premagali kamniško zasedbo »Odpisani«. Trzinskim »Šerifom«, lanskim zmagovalcem, ni uspelo ubraniti naslova, osvojeno peto mesto pa je lepo priznanje za njihov trud. Obilico smole pa je imela še ena domača ekipa, vsakoletni prireditelj tekmovanja, »Pekosi«: požrtvovalnim entuziastom v zrelih letih se žal ni uspelo prebiti v izločilne boje, saj so morali premoč že v skupinskem delu priznati poznejšemu zmagovalcu in tretjevrščnemu, a so znova dokazali, da zlahka držijo korak z najboljšimi. Bravo, fantje! Pa še zanimivost: Pekosi so edini, ki jim je doslej uspelo dvakrat zapored osvojiti laskavi naslov prvaka!

Množica nogometnih zanesenjakov se je nato preselila v dvorano kulturnega doma ter v prijetnem razpoloženju »tretjega polčasa« (Gorazd Završnik se je znova izkazal za idealnega gostitelja) uživalo v posebej za to priložnost nogometno obarvanem koncertu zasedbe Obvezna smer. Na z obilico humorja začinjeni slavnostni podelitvi lovorik najboljšim (glasovali so igralci, trenerji ekip in gledalci) je bil za prvega igralca turnirja izbran Martin Abunar (Perutnina Petek), največ zadetkov je dosegel Denis Bandur (FC Trzin), z nazivom najobetavnejšega zrelega igralca pa se po novem postavlja Simon Smolnikar (Veterani Dob). Fantje, vsem kapo do! In še nekaj izjav udeležencev:

Andrej Šifrer: »Super je bilo! Pravi praznik nogometa, Pekosi se ne damo!«

Martin Abunar: »V tretje nam je končno uspelo! Drugo leto želimo znova dvigniti pokal!«

Domen Krevs, mladi gledalec: »Trzinci vam pokažejo, kako se goli mažejo!«

Besedilo in foto: Gašper Ogorelec

Odmevno tradicionalno športno prireditev je tudi letos vzorno izpeljala domača zasedba Pekos z vodjo tekmovanja Maticem Kociprom na čelu. Ob tem se zahvaljujejo Špelci Florjančič za tehnično in administrativno pomoč med tekmovanjem, natančnemu delegatu Gregorju Krevsu in avtoritativnemu sodniku Darku Bobarju, ki sta izvrstno uravnavala zahtevno dogajanje na igrišču, ter seveda vsem navijačem za imenitno razpoloženje v dvorani. Živel nogomet! Dogodek sta prijazno soomogočili podjetji STUDIO 3R in Moja dvojčka.

Pohod po nagelj na Limbarsko goro

Štirje trzinski pohodniki so 17. marca izkoristili lep sončen dan in se pridružili Tini Kralj, ki je v okviru Planinskega društva Onger vodila izlet Pohod po nagelj na Limbarsko goro. Ob prihodu na živahno prizorišče dogodka, ki ga Društvo krajanov Limbarska gora že vrsto let pripravlja v zahvalo materam, ženam in dekletom, so pripadnice nežnega spola dobile rdeč nageljček, moški pa nekaj močnejšega. Sicer pa je bilo med glasno množico obiskovalcev dokaj dosti Trzincev, ki so se na izlet odpravili kar sami.

Tanja Jankovič

Foto: arhiv Planinskega društva Onger

Trzin TrailO 2024

Orientacijski klub Trzin je v Črnučah in Jablah med velikonočnimi prazniki organiziral dve tekmovanji za svetovno rang lestvico v precizni orientaciji.

Tekmovalci na progi pri gradu Jable

Orientacijski klub Trzin je trzinsko športno društvo, ki je dejavno predvsem v dveh orientacijskih športnih panogah, orientacijskem teku in precizni orientaciji. V zadnjem desetletju in pol smo bolj dejavni v precizni orientaciji, v kar so nas usmerili predvsem naši uspehi na mednarodni ravni, kjer imajo naši člani kar osem medalj s svetovnih in evropskih prvenstev.

Zato ni naključje, da se poleg udeležbe na tekmovanjih lotimo tudi organizacije tekmovanj. Program tokratnega tekmovanja, ki smo ga poimenovali Trzin TrailO 2024, so sestavljala tri tekmovanja (TrailO oziroma trail orienteering je angleško poimenovanje precizne orientacije, op. a.). Dve tekmovanji v organizaciji našega kluba, v Črnučah in Jablah, sta šteli za svetovno rang lestvico in evropski pokal v precizni orientaciji. Poleg omenjenih dveh tekem je tretje tekmovanje v Domžalah organiziral Orientacijski klub Polaris. Vsa tri tekmovanja so štela za hrvaško-madžarsko-italijansko-slovenski pokal v precizni orientaciji kot tudi za slovensko ligo preO. Pomembnost tekmovanja je v naše kraje privabila 93 tekmovalcev iz 15 držav v starosti od deset do 78 let, večinoma iz Evrope pa tudi iz Japonske.

Kar nekaj udeležencev je slovenske kraje spoznalo že na naših prejšnjih tekmovanjih, tokrat pa so zelo dobro spoznali okolico potoka Črnušnica v Sračji dolini pri Črnučah, park Martina Krpana v Domžalah in skalnato pobočje v okolici gradu Jable. Nekateri so ob tem pridobivali nove tekmovalne izkušnje, drugi pa so lovili prepotrebne točke in uvrstitev na bližajoče se evropsko prvenstvo v precizni orientaciji, ki bo v prvi polovici maja na Finskem.

Precizna orientacija je ena izmed štirih športnih orientacijskih panog, kjer je za razliko od preostalih panog večji poudarek na branju zelo podrobnega zemljevida kot na hitrosti na tekmovalni progi. Tako

Precizna orientacija je primerna tudi za invalide.

Podelitev nagrad najboljšim invalidom. Na sredini Valerii Lytvynov, ob strani pa Mateja Keresteš, Peter Ložar, Anja Babič in Ana Pribaković Borštnik

precizna orientacija bolj velja za miselni šport na prostem kot za fizično dejavnost, saj zmaga tisti, ki je pravilno določil največ kontrolnih točk in je bil na posebnih kontrolah, kjer se meri čas, najhitrejši in z najmanj napakami. Zato v tej orientacijski panogi ni razlikovanja po spolu, starosti in fizičnih sposobnostih. Tekmovalci določajo položaj kontrolnih točk na terenu z razdalje oziroma s poti. Zato je precizna orientacija primerna tudi za invalide, tudi za tiste na invalidskih vozičkih, ki tekmujejo popolnoma enakovredno z drugimi tekmovalci.

Ne glede na to smo nagradili najboljše tekmovalce med mladinci do 21. leta, invalide in preostale v odprti kategoriji. Najuspešnejša tekmovalka je bila Laura Eliza Lapiņa iz Latvije, ki se je tudi s točkami, pridobljenimi na našem tekmovanju, nekoliko povzpela in je zdaj na petem mestu svetovne rang lestvice v precizni orientaciji. Najuspešnejši mladinec je bil Italijan Simone Frascaroli, ki je na sedmem mestu svetovne rang lestvice. Najuspešnejši med invalidi je bil Ukrajinec Valerii Lytvynov, ki je sicer na 71. mestu svetovne rang lestvice. Najboljši Slovenec na tekmovanju je bil Emil Kacin iz Idrije, član OK Azimut, ki je hkrati postal tudi državni prvak v disciplini PreO. Emil je sicer trenutno na 43. mestu svetovne rang lestvice.

Ob tem se posebej zahvaljujemo županu Petru Ložarju, ki je prireditev počastil s svojo prisotnostjo in skupaj z Ano Pribaković Borštnik, predsednico Orientacijske zveze Slovenije, ter Matejo Keresteš, vodjo tekmovanja, podelil nagrade najboljšim. Prav tako se zahvaljujemo Občini Trzin za nekaj praktičnih nagrad kot tudi za stalno podporo našim dejavnostim.

Besedilo in foto: Krešo Keresteš, Orientacijski klub Trzin

Najboljši trije tekmovalci prvega dne z Lauro Elizo Lapiņo v sredini

Župnija Trzin praznuje zlati jubilej (1974–2024)

Zlati jubilej Župnije Trzin je priložnost, da poglobimo svoj odnos do občestva, župnije in Boga. Pri tem naj nam pomagajo razna srečanja in dogodki ob skupnem praznovanju. Povabljeni, da se jih udeležite in povabite še svoje prijatelje in sosede. Prireditve bodo osredotočene na Florijanovo nedeljo. Res je, da smo obletnico praznovali 1. januarja skupaj z gosti na taizejskem srečanju, vendar smo skupaj s člani župnijskega pastoralnega sveta, ključarji in tudi gasilci sklenili, da bo naše glavno praznovanje na Florijanovo nedeljo, ko praznujemo patrocinijski, torej god glavnega zavetnika naše župnije in cerkve, sv. Florijana.

Župnija Trzin je bila ustanovljena 1. januarja 1974, za prvega župnika pa je bil imenovan duhovnik Jože Tomšič (1944–2013), ki je bil pred tem že kaplan v Mengšu, tudi z nalogo, da pripravi vse potrebne za ustanovitev župnije. Poleg drugih pomembnih gospodarskih dejavnosti je bilo seveda najprej vprašanje župnišča, ki ga je skupaj z župljani prenavljal in preurejal v letih 1970–1974. Pred tem je bila še pod njegovim predhodnikom v Mengšu, kaplanom Feliksom Zajcem (1920–1998), in pod mengeškimi župniki Štefanom Babičem (1935–2023) urejena učilnica za poučevanje verouka in druge pastoralne dejavnosti. Tomšič je začel tudi vse druge dejavnosti (verouk, mladina, pevci ...) in poslovanje (lastne matične knjige, poslovanje župnijske pisarne ...). Nekako do osamosvojitve so obnovili tudi pročelje cerkve, prenovili streho in preuredili prezbitarij (nov tlak in oltar proti ljudstvu). Za Tomšičem je župnijo prevzel Pavle Krt (1942–2009), ki je župnijo vodil do leta 2007. Občudujemo njegovo človekoljubnost in preprostost ter bližino vsem ljudem. Poleg rednega pastoralnega dela je urejal tudi cerkev in župnišče. V cerkvi

so odpravljali težave z vlago z odmikom klopi in sanirnim ometom. To je delo, ki ga običajno vidimo. Ob tem obstaja še mnogo dela, truda, molitev in skritih žrtev za župljane, župnijo, česar ne vidimo in prevečkrat mislimo, da ne obstaja. Za vse to naj jim bo iskrena zahvala.

Duhovnikom pa vedno stojijo ob strani dobri farani, ki župnijo podpirajo gmotno, s svojim časom, delom, pomočjo ... Mnogo dobrotnikov je že prestopilo v večno življenje. Zanje vsako leto darujemo maše in se Bogu zanje zahvaljujemo. Ne izpustimo pa misli tudi na vse tiste, ki še vedno služijo župniji, pomagajo, delajo, sodelujejo. Samo kot občestvo, samo skupaj zmoremo živeti kot kristjani, kot Cerkev, ki je občestvo, sv. Pavel je rekel, da je Kristusovo mistično Telo.

To Telo ima vedno prostor za vse, ki želijo vstopiti, ki sprejmejo Kristusa, zato dobrodošli! Vsem blagoslovljeno praznovanje zlatega jubileja naše župnije.

Boštjan Guček, župnik

Glavni dogodki ob zlatem jubileju

Kaj	Kdaj in kje
Jožef delavec, maša, litanije MB	sreda, 1. maj, ob 8. uri, v župnijski cerkvi
češčenje Najsvetejšega, maša, nato druženje	četrtek, 2. maj, ob 18. uri, romanje v Mengeš k materi Cerkvi
maša, obisk bolnih in ostarelih v DSO in po domovih	petek, 3. maj, ob 11. uri
filmski večer: nekaj utrinkov praznovanj župnije	petek, 3. maj, ob 19.30
celodnevno češčenje Jezusa v Najsvetejšem zakramentu	sobota, 4. maj, od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure v župnijski cerkvi
zunanja slovesnost 50-letnice župnije Trzin, procesija od gasilskega doma v cerkev po sv. maši sprevod nazaj k DZIR, skupno veselo popoldne	FLORIJANOVA NEDELJA, 5. maj, ob 9.15
zadnji rok za prijavo na romanje po poteh bl. Lojzeta Grozdeta Čatež - Zaplaz, Mirna, Tržišče Romanje bo 18. maja, zbor pred cerkvijo ob 9. uri. Prijavnina 15 evrov (predvideni stroški romanja na osebo 40–45 evrov)	ponedeljek, 6. maj, do 12. ure
srečanje starejših, bolnih in invalidov, možnost bolniškega maziljenja, po maši skupno druženje Za prevoz in pomoč pokličite na tel. št.: 0590-28587.	nedelja, 26. maj, ob 9. uri, župnijska cerkev

Podrobnejše informacije (npr. v zvezi z romanjem) boste našli v rednih tedenskih oznanilih ali v župnišču.

Karitas – obisk starejših in bolnih

»Dan je čisto drugačen, ko te nekdo posluša in ti stisne roko,« smo članice Župnijske karitas Trzin slišale med obiski pri starejših in bolnih med velikonočnimi prazniki. Z veseljem smo zanje pripravile voščilnice in darilca.

Poklonile smo jih tistim, ki bivajo doma, v Domu starejših v Trzinu pa je bila na sam praznik velike noči maša, po kateri smo vsakemu udeležencu posebej voščile ter mu izročile še voščilnico in majhen pirh. Oboje smo nesle tudi onemoglim, ki so ostali po sobah. Z dobrimi željami in voščilnicami smo se napotile tudi k trzinskim oskrbovancem v obeh domovih v Mengšu.

Odziv je bil res zelo prijeten in ne vemo, kdo je ob tem čutil več zadovoljstva – obdarovanci ali obdarovalci. Rade obiskujemo naše starejše, bolne in oslabele, vse, za katere smo tako ali drugače izvedele, da se je njihov življenjski krog zožil na domači dom.

Ko bo prispevek objavljen, bomo že krepko v pomladi, zato vsem krajanom želimo prijetne in uspešne pomladne dejavnosti in lepe tople dneve.

Besedilo in foto: Anica Batis, Župnijska karitas Trzin

»Kam so vse krastače šle?«

Navadna krastača

V Trzinu otroci že nekaj let vsako pomlad nestrpno pričakujejo »žabje večere«, ko priskočijo na pomoč dvoživkam na njihovi selitvi v Mlakah. Med njimi so najokornejše in najpočasnejše navadne krastače, ki se vsako pomlad odpravijo iz zimskih gozdnih zatočišč proti Frnihtovemu bajerju, kjer se pariyo, odložijo mrest in poskrbijo za potomce in nadaljevanje vrste. Že lani jih je bilo le nekaj, na letošnji organizirani akciji 27. februarja pa prav nobene, in to kljub idealnim razmeram, saj je bilo vreme deževno in temperature nad pet stopinj. Letos je prišlo na žabji večer več kot 20 otrok v spremstvu staršev predvsem iz vrtca Žabica, za kar se vodstvu vrtca še posebej zahvaljujemo. Zaradi velike udeležbe smo se razdelili v več skupin in se podali po različnih ulicah, kjer so mali raziskovalci v opremi za dež z ročnimi ali naglavnimi svetilkami in vedri v rokah pozorno preverili vsa morebitna skrivališča. Na koncu so pri gostilni Trzinka le našli par rjavih žab (vrste sekulja). Samček se je močno oprijemal večje samičke, ki je imela napihnjen trebuh zaradi obilice mresta. Previdno so ju prenesli v vedru in ju spustili na gozdni rob, od koder sta hitro odskakljala v varno zavetje. Seveda je bilo to za radovedne otroke posebno doživetje.

Selitve dvoživk sem spremljala še ob deževnih večerih do sredine marca, vendar nisem opazila nobene. Sprašujem se, zakaj ne. Gotovo je več vzrokov. Prvi vzrok so tujerodne in invazivne želve rumenovratke in rdečevratke, ki jih je vse več v bajerju in se hranijo z mrestom in dvoživkami. Tudi v bajerju namreč nisem opazila odloženega mresta krastač, le mrtvo krastačo. Mrest pa so rjave žabe odložile tako v bajerju kot v lužah v jarkih ob gozdnih cestah, gozdu in močvirjih. Drugi verjetni razlog je porušeno ravnovesje gozda v Trzinu, tako na Ongru

kot tudi v Mlakah ob Blatnici in Motnici, ki so ga prizadeli podlubniki, jesenov ožig in druge bolezni, zato je lani in letos pozimi potekalo spravilo obolelega drevja na območjih, ki so hkrati zatočišča dvoživk. Ko dvoživke poskrbijo za potomce, se iz vode vrnejo v gozd, kjer se zarijejo v gozdna tla. Zaradi intenzivne sečnje in spravila obolelega drevja je bil ogrožen njihov življenjski prostor. Tretji razlog je lahko prenova komunalne infrastrukture v ulicah v Mlakah. Prostovoljci, ki organizirajo prenašanje dvoživk na selitvi v sosednji domžalski občini, prav tako ugotavljajo, da je bilo letos manj krastač in manj mresta ali pa ga sploh ni bilo. Med vzroki za upad števila krastač je poleg prometa, ki je glavni povzročitelj smrtnosti pri krastačah ob njihovi selitvi, lahko še intenzivno kmetovanje s strupenimi zaščitnimi sredstvi.

Na čudoviti fotografski razstavi *Močvirje je vir moči* avtoric Terre Anime s sodelavci in Občine Domžale, ki je bila od začetka marca do začetka aprila postavljena pred Športno dvorano v Domžalah, smo lahko prebrali: »Žabe in krastače so tako kot protivirusni program na računalniku za naravo zaščita pred virusom – boleznijo. Znanstveniki so ugotovili, da okolje, kjer so žabe in krastače izginile, postane raj za težke bolezni, kot sta lymfska borelijoza, meningitis.«

Gotovo se sprašujete, kakšne so rešitve za dvoživke v Trzinu. Pozivam, da ne spuščate tujerodnih in invazivnih želv ter drugih vodnih živali in rastlin iz akvarijev (krapi koi, zlate ribice, ameriški somiči in druge) v Frnihtov bajer, saj te živali ogrožajo naše domorodne vrste, predvsem dvoživke! Rešitev bi bil tudi izlov invazivnih želv, kar smo v občini pred nekaj leti že izvedli v okviru projekta *LAS Zgodbe mokrišč*. Možna rešitev bi bila nova vodna površina na območju, kjer potekajo selitve dvoživk, kajti dvoživke se vedno vračajo na mesto, kjer so bile odložene kot mrest. Če bi na poti z Ongra naletele na bližnje vodno telo, bi že tam odložile mrest in bi jim ne bi bilo treba prečkati vsega naselja do Frnihtovega bajerja. Hkrati bi ta vodna površina bila tudi zaščita pred poplavami.

Naj končam s sočutnim in srčnim sporočilom ene od avtoric fotografske razstave v Domžalah, Neje Mete Rojc, ki ne potrebuje komentarja: »Žabe so starodavna bitja. So prve, ki so razvile oči. Prva bitja, ki so uzrla lepoto tega sveta. Zato so njihove oči zlate. Najlepše oči med živimi bitji so svetleče žabje oči, je zapisal tudi pisatelj George Orwell. Želim si, da bi človek lahko vsaj za trenutek pogledal skozi žabje oči. Padel bi na kolena in s svojimi dlanmi se ne bi nehal dotikati in ljubkovati tega sveta. In v točno takem položaju še danes najdemo žabo. Po 370 milijonih let, medtem ko je naša vrsta *Homo sapiens* stara zgolj 300.000 let. Kako se bomo lahko spoprijeli s tem, da smo vrsta, kriva za uničenje vseh teh starodavnih bitij?«

Besedilo in foto: Maja Brozovič

Z malčki na ogled žerjavčkov

Ker so vzgojiteljicam iz vrtca obljubili, da bodo na ogled letošnjih žerjavčkov popeljali tudi malčke iz vrtca, dane besede planinci niso hoteli snesti. Vreme načrtom ni bilo naklonjeno, saj je bilo med cvetenjem žerjavčkov mokro in okrog rastišč precej blata. Nazadnje jim je 4. aprila le uspelo najti delno primerne razmere. Na ogled močvirskih tulipanov so popeljali manjšo skupino otrok, opremljenih s škornji in pripravljenih na raziskovanje močvirja. Čeprav so naleteli le še na nekaj žerjavčkov, ki so večinoma že odcvetali in se poslavljali, so bili otroci navdušeni, saj jih je večina prvič videla, kakšno je bilo močvirje, ko novega trzinskega naselja še ni bilo. Videli pa so tudi žabje paglavce, srne, zajce in druge manjše živali, ter celo vrsto sledov, ki so jih v blatu za sabo pustile živali, pa tudi več drugih zanimivih cvetlic. Močvirje jih je navdušilo.

Besedilo in foto: Miro Štebe

Robinija ali nepravna akacija je v gozdu invazivna in tujerodna vrsta

Robinia pseudoacacia – robinija je invazivka.

Običajno jo nepravilno poimenujemo akacija, ker sta si drevesi zelo podobni po listih, čeprav izvirata z različnih koncev sveta. Nepravo akacijo ali robinijo so v začetku 17. stoletja pripeljali iz Severne Amerike. Akacija ali trnovo drevo pa izvira iz subtropskih in tropskih delov Avstralije.

Robinija je invazivna tujerodna drevesna vrsta, ki se v naših gozdovih močno širi, pri tem pa izpodriva domače drevesne vrste. Uspeva na sončnih legah gozdnih robov in gozdnih jas, ker ima rada veliko svetlobe. Robinija je drevesna vrsta, ki jo imajo gozdarji za plevel.

V svojem domačem okolju doseže višino do 30 m in premer do 1,6 m. Pri nas ne dosega takšnih višin in večinoma doseže do 80 cm premera. Krošnja je okroglasta in redka. Koreninski sistem je plitev, gost in široko razrasel. Odganja iz korenin in tudi panja, zato jo je težko zatreti. Spada med metuljnice tako kot stročnice, saj ima ob koreninah posebne gomoljčke, v katerih živijo dušikove bakterije, ki od drevesa dobijo hranilne snovi in prostor. Bakterije vežejo dušik iz zraka, ki ga drevo porablja za svojo rast. Gre za sobivanje robinije in bakterij. Nepravna akacija je velik porabnik nekaterih mineralov. Gozdna tla zelo osiromaši kalcija, fosforja in kalija, ki se shranjujejo v lubju, zato je po poseku smiselno debla olupiti in skorjo pustiti v gozdu. Lubje pri mladih drevesih je gladko in sivo, pri starejših pa

porjavi in vzdolžno globoko razpoka. Brsti so zaščiteni s trni. Listi so do 30 cm dolgi, lihopernato sestavljeni z do 21 ovalnimi lističi. Lističi se v mokrem vremenu in ponoči zaprejo. Olista se dokaj pozno, konec maja ali junija sočasno s cvetenjem. Cveti do deset dni. Cvetovi so metuljasti, beli in imajo močan prijetno sladkoben vonj. Združeni so v viseča grozdasta socvetja. Plodovi so rjavi stroki, ki vsebujejo trda fižolasta semena.

Nepravo akacijo so pri nas zaradi uporabnega lesa in velike medonosnosti namenoma gojili, razširila pa se je tudi v naravne gozdove. Pomembna je za čebelarstvo, saj je tretjina slovenskega medu »akacijevega« (pravzaprav robinijevega). Njen trdni les je primeren za kole za oporo vinski trti, zato so jo nekdanj v vinogradniških pokrajinah načrtno sadili (Primorska, Bela krajina, panonski svet). Les robinije je trd, težak, elastičen in trajen. Uporablja se še kot gradbeni les, za železniške pragove, kot jamski les, za ročaje orodij, kurjavo in oglje. Pri gorenju sprošča veliko toplote in ne povzroča veliko dima. Njene omamno dišeče cvetove lahko dodamo v maso za palačinke, da te lepo dišijo. Listje in lubje robinije pa je strupeno.

V Trzinu se robinija pojavlja na gozdnem robu in v gozdu na Ongru, še posebej se je razrasla po spravilu obolelega drevja na posekah, prav tako se širi na posekah v Mlakah. Na območju nekdanje deponije različnih zemljin južno od Frnihtovega bajerja jo je pred več kot desetimi leti Občina Trzin načrtno odstranila s pomočjo prostovoljcev in vajakov, a je nekaj dreves znova zraslo.

Rastišča robinije so evidentirana v načrtu odstranjevanja invazivnih in tujerodnih vrst, ki ga občina vsako drugo leto dopolni. Lastnikom gozdov predlagam, naj robinijo posekajo, da bodo njeno mesto lahko znova naselile domače drevesne vrste kot so beli gaber, hrast graden, lipa, divja češnja, maklen, glog, dren in druge.

Maja Brozovič

Foto: Andreja Slameršek

Vir: <https://www.gozd-les.com/slovenski-gozdovi/gozdna-drevesa/robinija>

Obisk trzinskih žerjavčkov!

Odsek za varstvo narave pri Planinskem društvu Onger Trzin je tudi letos pripravil ogled rastišč zaščitenih in redkih trzinskih rožic – žerjavčkov. Ko je vodja izleta ob koncu pohoda vprašal za oceno ogleda: »Kako je bilo?« so se vsi udeleženci v en glas zasmeli: »Blatno!«

Res je bilo blatno in mokro. Ogled so nameravali pripraviti že en dan prej, pa jim je dež načrte pokvaril. Verjeli so napovedi meteorologov, da bo predpraznični veliki petek brez dežja, skrb za sonce pa so naložili tudi načelnici odseka Tini, a je ta povedala, da ima Miha, načelnik vodniškega odseka, ki je napovedoval dež, boljše zveze pri upravljavcih vremena.

Kljub rahlemu pršenju dežja se je sedem ljubiteljev narave pogumno podalo v trzinske močvare in so se po dokaj blatnem pohodu, med katerim so v živo spoznavali, kako je bilo v trzinski »gmajni in blatnici« nekoč, prebili do enega od še ohranjenih rastišč žerjavčkov ali močvirskih tulipanov, kot jim večinoma rečejo drugod po Sloveniji. Cvetov je letos nekoliko manj, a vsak z neko skrivnostno močjo razveseli tiste, ki jih pridejo občudovat. Vztrajni ljubitelji rožic so bili tokrat nagrajeni s kar precejšnjim številom žerjavčkov z dvojnimi cvetovi, za pravo navdušenje pa je poskrbel žerjavček s tremi cvetovi na enem stebelcu, česar še nihče doslej ni videl. Velika količina vode in blata je preprečila, da bi se ljubitelji narave prebili do drugih rastišč. Očitno je narava sklenila, da bo žerjavčke zaščitila po svoje, vendar so se udeleženci izleta, potem ko so poslikali nekaj cvetov, veselo vračali proti naselju. Načelnik vodniškega odseka je bil navdušen, da je lahko spoznal še eno njemu doslej neznano pot

po trzinski občini, blatna družčina pa se je odločila, da je najbolje, da mokro pustolovščino sklene s sardelicami v barčku Muc pri trzinskem Mercatorju, kjer so tisto popoldne stregli ribe na žaru.

V vodstvu odseka za varstvo narave pri Planinskem društvu Onger so se odločili, da bodo v prihodnje ljubitelje narave še vodili na ogled redkih cvetic na območju Trzina, da pa bodo morali izboljšati odnose z upravljavci vremena.

Besedilo in foto: Miro Štebe

Pošteno namočeni sušec

Mrčasti razgled z novih posek na zahodni strani Ongra čez Mlake 1. aprila 2024 dopoldne; v popoldanskih urah je dež spral iz ozračja saharski prah in pesek ter izboljšal vidljivost. Pred tem se ni videlo niti delov hribovja nad Črnučami.

Prvi po meri vremenslovcev pomladni mesec je za nami, letošnje vreme pa še naprej dokazuje, da se ne namerava ozirati na minula povprečja in normalnost. Praviloma eden najbolj suhih mesecev leta je bil pošteno namočen, v našem delu Ljubljanske kotline smo prejeli skoraj 150 litrov vode na kvadratni meter! 24. marca je vse do tal priplesalo celo nekaj snežink, sicer pa je bilo še naprej pretoplo. Le en dan v mesecu je padla jutranja temperatura tik pod ledišče (za celo desetinko stopinj Celzija) in smo ga lahko uvrstili med hladne dni. Po drugi strani smo imeli tudi dan, ko je ta preseгла 20 stopinj Celzija. Vendar še nismo zabeležili toplega dne, ko mora termometer pokazati 25 ali več stopinj Celzija: to se je zgodilo prvi konec tedna v aprilu, ko so vnovič padali toplotni temperaturni rekordi – o njih več v majski številki glasila. Kar 26 dni smo imeli padavine, osemkrat sicer le 0,2 milimetra, pa vendar je tudi 18 dni s padavinami, od tega celo trije dnevi z več kot 20 milimetri, kar ni zaščitni znak sušca. Bojim se, da bomo še dolgo čutili posledice pretoplega Sredozemskega morja in morskih voda Atlantskega oceana v tropskih in subtropskih ter deloma tudi zmernih širinah.

V tem temperaturnem presežku se skriva obilica energije, ki je na voljo vremenskim procesom. Februarja 2024 je bila povprečna temperatura površine morja med obema 60-stopinjskima vzporednikoma 21,06 stopinj Celzija, kar je bila najvišja izmerjena vrednost za kateri koli mesec po letu 1979, odkar obstajajo meritve. Prejšnji globalni rekord (20,98 °C) je bil izmerjen avgusta 2023 in smo ga občutili tudi na lokalni ravni kot sto- do večstoletne poplave. Spomnimo: tempe-

ratura morske vode na površini morja je eden ključnih kazalnikov pri spremljanju podnebnih sprememb. Čeprav je pojav El Niño v ekvatorialnem Tihem oceanu še naprej slabel, so temperature zraka nad morjem v splošnem ostale nenavadno visoke. Morda je prav na račun tega nad arktičnimi območji, kjer je še edino dovolj hladno za sneg in led, padlo več padavin in je bil zato obseg arktičnega morskega ledu le 2 % pod dolgoletnim povprečjem. Tako niti ni bil tako nizek kot v zadnjih letih, zlasti v primerjavi z najmanjšim obsegom (6 % pod povprečjem), zabeleženim februarja 2018. Vendar je bil obseg v letošnjem februarju precej pod vrednostmi iz osemdesetih in devetdesetih let prejšnjega stoletja.

Velja opozoriti še na dve marčevski vremenski posebnosti. Na cvetni konec tedna, s sobote na nedeljo (23./24. marec), smo imeli temperaturno izrazit in padavinsko buren vremenski prehod hladne fronte z nevihtno linijo in številnimi bliski. V zelo kratkem času se je močno ohladilo, ob koncu padavin pa je sneg padal dokaj nizko, zabeležili so ga na Blokah, v Posavskem hribovju in na obronkih Gorjancev. Še dan prej so v Beli krajini najvišje temperature zraka dosegle 20 in več stopinj Celzija. Za ponedeljek podaljšani velikonočni konec tedna smo bili deležni saharskega (puščavskega) peska. Koncentracije delcev (PM10) so bile večkratno presežene, videlo se ni »nikamor« (v Trzinu do Šumberka nad Domžalami ter do Črnuč in Mengša). Za praznične dni nas je ARSO opozoril, naj se izogibamo intenzivnejšim naporom na prostem. Tokrat smo puščavski prah in pesek lahko tudi občutili.

Poznejša kemijska analiza sodelavcev Nanocentra iz Ljubljane je pokazala, da gre v glavnem za zmes alumosilikatov, železovih oksidov, kremena in soli – torej za navaden pesek, ki je produkt preperevanja večinoma silikatnih kamnin. Meritve so potrdile afriški, natančneje saharski izvor prahu in peska, saj pri nas prevladujejo karbonatne kamnine, ki niso tako občutljive za vetrno erozijo, precej bolj pa prst, zlasti izpostavljena sunkom burje in karavanškega fena. Med delci peska so zaznali tudi pelod, diatomeje (alge) in druge organske delce naravnega in antropogenega izvora, ki pa so prišli iz lokalnega okolja. Povrhu vsega je bil zelo vetroven konec meseca, ponekod je spet podiralo drevja. V Trzinu smo zabeležili kar tri termine z najmočnejšim sunkom vetra, pri čemer je šlo vedno za jug jugovzhodno smer. Močan veter se lahko pojavi kateri koli čas dneva, v topli polovici leta je pogostejši v svetlem delu dneva. Prvikrat smo ga bili deležni zvečer drugič in tretjič pa popoldne. Kakšno vreme nas čaka aprila, ki ima na dan tudi do sedem ali celo devet vremen, lahko le ugibamo, nikakor pa ne bo dolgočasno. Morda pa bo narava, ki prehiteva za več tednov, vendarle uravnovežila toplotni presežek, ki smo mu priča zadnjih deset mesecev?

Besedilo in foto: Miha Pavšek

VREMENSKA POSTAJA OŠ TRZIN (marec 2024)			
Kazalnik	Podatek	Datum/niz	Čas/obdobje
Povprečna temperatura zraka (°C)	9,3	1.–31. 3.	mesec
Najvišja temperatura zraka (°C)	21,6	30. 3.	14.15
Najnižja temperatura zraka (°C)	-0,1	25. 3.	6.14
Največja dnevna amplituda (razlika Tmin/Tmaks, v °C)	18,7 (1,0/19,7)	14. 3.	0.00–24.00
Število dni s padavinami (≥ 0,2 / ≥ 2 / ≥ 20 mm)	26 / 14 / 3	1.–31. 3.	mesec
Št. hladnih / toplih dni (Tmin ≤ 0 / Tmaks ≥ 25 °C)	1 / 0	1.–31. 3.	mesec
Največja dnevna količina padavin (mm v 24 urah)	28,2	28. 3.	0.00–24.00
Mesečna količina padavin (mm)	148	1.–31. 3.	mesec
Količina padavin v letu 2024 (mm)	334	1. 1.–29. 3.	trimesečje
Največja hitrost vetra (km/h) / smer	41,8 / JJV	23., 30. in 31. 3.	19.48/16.01/13.04

Izbrani meteorološki podatki za marec 2024 za vremensko postajo Osnovne šole Trzin; celoten arhiv dnevni podatki za ta mesec je dostopen na spletnem naslovu <http://trzin.zevs.si/text.php?report=NOAA/NOAA-2024-03.txt>.

MALGAJ®

Ime s tradicija!

PRODAJA RABLJENIH VOZIL ODKUP VOZIL ZA GOTOVINO!

Avtohiša Malgaj, d.o.o., Tržaška cesta 108, 1000 Ljubljana
Prodaja rabljenih vozil: 01/ 20 00 560, e-mail: info@malgaj.com

www.avtohisamalgalj.si

Akcija

Volkswagen Passat Variant 2.0 TDI BMT Highline DSG NAVI DIG.KOKPIT LED - 1968 ccm, 110 kW (150KM) - L.2017/04 - samo 139.171 km.

Full led žarometi, bluetooth, navigacija, grejete prednjih sedežev, aktivni tempomat, digitalni kokpit, start/stop, esp, lita platišča, parkirni senzorji spredaj in zadaj... Možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 19.880,00 €

Akcija

BMW serija 2 Gran Tourer: 218i SPORT LINE AVT FULL LED NAVI KAMERA KLJUKA - 1499 ccm, 100 kW (136 KM) L.2019/06 - samo 79.656 km.

Odlično ohranjeno atraktivno vozilo z znano zgodovino in od 1. Lastnika. Full led žarometi, navigacija, line assist, vlečna naprava, vzratna kamera, električna prtljažna vrata, parkirni senzorji spredaj in zadaj, dvopodročna avtomatska klimatska naprava, meglenke spredaj in zadaj, usb, bluetooth. Možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 19.990,00 €

Akcija

Porsche Panamera 3.0 AUT PLATINUM EDITION NAVI USNJE BOSE RADAR 2967 ccm, 184 kw (250 KM), automatic, L.2013/03.

21 col aluminijasta platišča z novimi letnimi gumami, 20 col aluminijasta platišča z zimskimi gumami, platinum edition, zračno vzmetenje, dnevne led žarometi, električna prtljažna vrata, usnjeno oblažinjene, ogrevan volan, ogrevanje in prezračevanje prednjih sedežev, radarski tempomat, f1 obvolanske prestave, 2 conska digitalna avtomatska klima, zvočni sistem hi-fi bose, dab tuner-dig. Radijski sprejemnik, parkirni senzorji spredaj in zadaj, ambientalna osvetlitev notranjosti, ambientalna osvetlitev zunanosti, dekorativni elementi visoki sijaj, el. Nastavljiva in ogrevana ogledala, el.zložljiva zunanja ogledala... Možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 27.990,00 €

Akcija

Ford Mondeo 2.0 188 HYBRID AUT VIGNALE FULLLED NAVI USNJE 1999 ccm, 140 kW (190 KM), (avtomatik) . L.2019/06 - PREVOŽENIH 62.967 km.

Hybridni pogon, dvosklopčni avtomatski menjalnik, električna nastavitvev sedežev, vzratna kamera, park pilot, keyless go, parkirni senzorji spredaj in zadaj, full led (led žarometi, dnevne led luči, zadnje led luči), memory sedeži, opozorilnik spremembe voznega pasu, navigacija, sistem mrtvih kotov... Možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 22.500,00 €

Akcija

BMW serija X3: LUXURY LINE xDrive25d AT MEMORY PANORAMA 1995 ccm, 170 kW (231 KM) - L.2018/08, 102.730 KM.

Odlično ohranjeno vozilo z znano zgodovino in od 1. Lastnika. Full led (dnevne led luči, led žarometi, zadnje led luči), memory sedeži, usnjeni sedeži, el. Pomik sedežev, grejete sedežev spredaj in zadaj, grejete volana, panorama, brezstični ključ, sistem za samodejno zaviranje v sili, navigacija, tripodročna avtomatska klima, el. Parkirna zavor, el.odpiranje prtljažnika. Možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 31.900,00 €

Akcija

Nissan X-Trail E-POWER N CONNECTA NAVI 360KAMERE RADAR PANO SLO 1497ccm, 150kW (204KM), L.2023/02, SAMO 3.129 km.

Odlično ohranjeno, kot novo vozilo, samo 3.129 km, slovensko poreklo, 1.lastnik, grejete sedežev spredaj in zadaj, ogrevanje vetrobranskega stekla, ogrevan volanski obroč, full led žarometi, brezstični ključ, sistem mrtvih kotov, električno pomično strešno okno, navigacija, line assist, radarski tempomat, parkirni senzorji spredaj in zadaj, vzratna in prednja kamera, 360 stopinj kamera, zatemnjena zadnja stekla, alu platišča, tropodročna avtomatska klima, omejevalnik hitrosti. Možnost financiranja brez pologa kredit/leasing.

Akcijska cena: 37.500,00 €

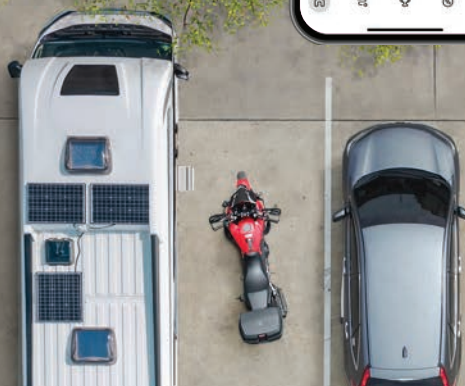
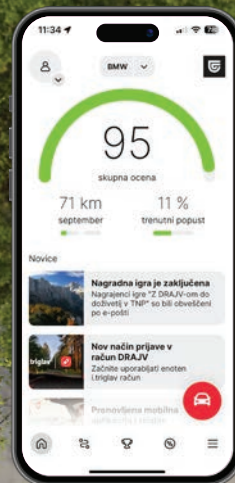
DRAJV

Vklopite DRAJV na vsaki poti.

Prihranite do 20 %
pri zavarovanju
svojega vozila.

triglav

Vse bo v redu.
drajv.triglav.si

oglasno sporočilo

VZMETNICE · LATEX LEŽIŠČA LETVENE PODLOGE · POSTELJE · VZGLAVNIKI

**25%
POPUST**
NA VZMETNICE
IN LEŽIŠČA

Marko Peterka s.p.

Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale

T: 01 721 12 18, **G:** 041 925 625, **E:** info@marsen.si

www.marsen.si

MARSEN

VSE ZA ZDRAVO SPANJE NA ENEM MESTU.

oglasno sporočilo